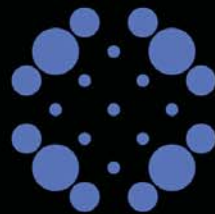

Lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune

Anne Sigrud Haugset og Erling Berge

Norwegian University of Life Sciences (UMB)

CLTSUMB

Centre for Land Tenure Studies Report

Lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune

Anne Sigrid Haugset
Erling Berge

Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Steinkjer
2013

Tittel : Lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune

Forfatter : Anne Sigrud Haugset
Erling Berge

Arbeidsnotat : 2013:A1

Prosjektnummer : 2353

ISSN : 1890-6818 (TFoU)

ISBN : 978-82-483-0075-5 (CLTS/UMB)

Prosjektnavn : Gjeldende rett og lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune

Finansiering: : Egenfinansiert og Småforsknidler (Norges Forskningsråd)

Prosjektleder : Anne Sigrud Haugset

Medarbeider : Håkon Sivertsen, Erling Berge

Layout/redigering : Gunnar Nossun

Referat : Resultater fra en spørreundersøkelse til brukere av et utmarksområde i Verran kommune.

Emneord : Utmarksbruk, allmenninger, lokal sedvane

Dato : 1. februar 2013

Antall sider : 25 + 102 sider vedlegg

Pris : 150,-

Utgivere : Trøndelag Forskning og Utvikling AS
Postboks 2501, 7729 STEINKJER
Telefon 74 13 46 60
Telefaks 74 13 46 61

Centre for Land Tenure Studies,
Universitetet for Miljø- og Biovitenskap, 1432 ÅS
Telefon 64 96 50 00
Telefaks 64 96 50 01

© : This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Non-Commercial-ShareAlike 3.0 Unported License

FORORD

Dette notatet dokumenterer data innhentet gjennom en spørreundersøkelse våren 2012 i forbindelse prosjektet *Gjeldende rett og lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune*. I notatet gjøres det rede for datainnsamling, representativitet og datakvalitet for datasettet som foreligger etter undersøkelsen. Resultatene av undersøkelsen presenteres i vedlegg 8 i form av frekvenstabeller. Videre analyser og vurderinger knyttet til resultatene vil bli publisert i vitenskapelige artikler. Opplegget for undersøkelsen ble presentert på et internseminar ved Centre for Land Tenure Studies/ Institutt for landskapsplanlegging, UMB, 23. april 2012 og tentative resultater fra undersøkelsen ble presentert samme sted 23. november 2012.

Prosjektet er finansiert gjennom Småforsk-midler fra Norges forskningsråd, samt egeninnsats og interne ressurser ved Institutt for landskapsplanlegging/Centre for Land Tenure Studies (CLTS), Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), og Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU). Dette notatet gis også ut i publikasjonsserien til CLTS «CLTS Reports».

Hytteeierforeningene på Holden og Fergeli, Malm Jeger- og fiskerforening, Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger og Jegerregisteret har bidratt med adresselister som har gjort denne undersøkelsen mulig. Vi takker samarbeidspartnerne våre for godt og konstruktivt samarbeid. Resultater fra undersøkelsen brutt ned på medlemmer i de respektive foreningene er stilt til deres disposisjon som takk for hjelpen.

Spørreundersøkelsen er designet av Anne Sigrid Haugset (TFoU) og Erling Berge (UMB/CLTS), og teknisk gjennomført av Anne Sigrid Haugset og Håkon Sivertsen ved TFoU. Notatet er skrevet av Anne Sigrid Haugset og Erling Berge.

Steinkjer, 1. februar 2013

Anne Sigrid Haugset,
prosjektleder

INNHOOLD

FORORD	i
INNHOOLD	iii
SAMMENDRAG	v
1. Innledning	1
1.1 Bakgrunnen for prosjektet	1
1.1.1 Fra allmenning til privat grunn	1
1.2 Problemstillinger	3
1.3 Samarbeidspartnere	4
1.3.1 Holden hytteeierforening	4
1.3.2 Fergeli hytteeierforening	4
1.3.3 Malm jeger- og fiskerforening	5
1.3.4 Styret for bruks- og beiteberettigede i Follafooss og Fergeli allmenninger	5
1.3.5 Jegerregisteret	5
1.3.6 Samarbeidet	5
1.4 Notatets disposisjon	6
2. Datainnsamling og datakvalitet	7
2.1 Hvordan finner vi brukerne av området?	7
2.1.1 Hyttefolket i området	7
2.1.2 Aktive jegere og fiskere	7
2.1.3 Bruks- og beiterettshavere	8
2.2 Utvikling av spørreskjemaet	8
2.3 Datainnsamlingen	9
2.3.1 Gjennomføring av datainnsamlingen	9
2.3.2 Måleverktøy som ble benyttet	10
2.3.3 Respons på undersøkelsen	10
2.4 Datakvalitet	12
2.4.1 Manglende observasjoner	12
2.4.2 Validitet	14
2.4.3 Reliabilitet og representativitet	15
2.5 Oppsummering av datakvalitet	16
LITTERATUR	17

Vedlegg 1:	Spørreskjema papir inkl. informantbrev og påminnelse	19
Vedlegg 2:	Spørreskjema web (utskrift) inkl. informantbrev	29
Vedlegg 3:	Variabelliste	43
Vedlegg 4:	Rapport til Holden Hytteeierforening	47
Vedlegg 5:	Rapport til Fergeli Hytteeierforening	59
Vedlegg 6:	Rapport til Malm Jeger- og Fiskeforening	71
Vedlegg 7:	Rapport til styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger	83
Vedlegg 8:	Frekvenstabeller	91

SAMMENDRAG

Dette arbeidsnotatet er en dokumentasjon av datainnsamlingen som er gjort i prosjektet *Gjeldende rett og lokal sedvane i bruken av utmarka i Verran kommune*. Det er gjennomført en spørreundersøkelse med tema knyttet til utmarksbruk, naturkvaliteter, natur- og miljøvern, regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmark og oppfatninger om rettigheter til jakt og fiske i utmarksområdet som tidligere utgjorde Follafoss allmenning. Funn og resultater fra videre analyser av datamaterialet er planlagt publisert i vitenskapelige artikler.

Follafoss allmenning er et større utmarksområde som har gått fra å være kongelig allmenning på 1700-tallet til å være i privat eie i dag, og der det har vært strid om bygdefolkets allmenningsretter, særlig retten til jakt og fiske. Malm Jeger og fiskeforening, som tidligere har krevd fri jakttilgang for bygdefolket i allmenningen, inngikk høsten 2012 en avtale med grunneier om salg av jaktkort og skjøtsel av området. Denne undersøkelsen kommer dermed inn på tampen av en lang periode med uenighet om jaktrettigheter. Den måler hvor sterkt tanken om bygdefolkets retter i utmarka står i dag, og om det fortsatt finnes en praksis med fiske og småviltjakt legitimert av gamle allmenningsretter.

Datainnsamlingen ble foretatt i perioden mai-juni 2012. Data er samlet inn med tanke på bruk i teoriutvikling og undersøkelse av prosesser og mekanismer som påvirker holdninger til blant annet egne og andres rettigheter i utmark. Utfordringer med å definere og nå målpopulasjonen, måten utvalget er gjort på og en svarrate på 41 prosent gjør at svarfrekvensene som presenteres i dette notatet ikke er egnet til generalisering ut over de som har svart på undersøkelsen. Det har heller ikke vært formålet med undersøkelsen. I alt 708 antatte brukere av Follafoss allmenning og/eller nærliggende områder ble invitert til å delta. Disse ble identifisert ved hjelp av medlemslister i to hytteeierforeninger, Malm jeger- og fiskerforening og beite- og bruksretthavernes interesseorganisasjon, samt lister over registrerte jegere med bosted i Malm og Follafoss. 292 personer svarte på spørreundersøkelsen, som ble gjennomført både elektronisk og ved hjelp av papirskjema utsendt i posten.

Uklarheter rundt populasjonen samt en svarrate på 41 prosent gjør datamaterialet lite egnet til statistisk generalisering av funn ut over de som har svart på spørsmålene. Datamaterialet er heller ikke samlet inn med dette som hensikt. Materialet er imidlertid stort nok og med nok variasjon i sentrale variabler til at det er egnet til analyser av sammenhenger og utvikling av teorier. Dette arbeidet vil bli publisert i vitenskapelige artikler.

1. INNLEDNING

Trøndelag Forskning og Utvikling og Centre for Land Tenure Studies, UMB, gjennomførte våren 2012 en spørreundersøkelse blant brukere av området som tidligere het Follafoss allmenning i Verran kommune. Tema for undersøkelsen var bruk av utmarka, naturverdier, naturinngrep, oppfatninger av egne og andres rettigheter til bruk av utmarka til jakt og fiske og holdninger til medvirkning i utmarksforvaltningen.

I dette kapitlet gjør vi rede for bakgrunnen og konteksten til undersøkelsen, og presenterer samarbeidspartnerne som gjorde datainnsamlingen mulig.

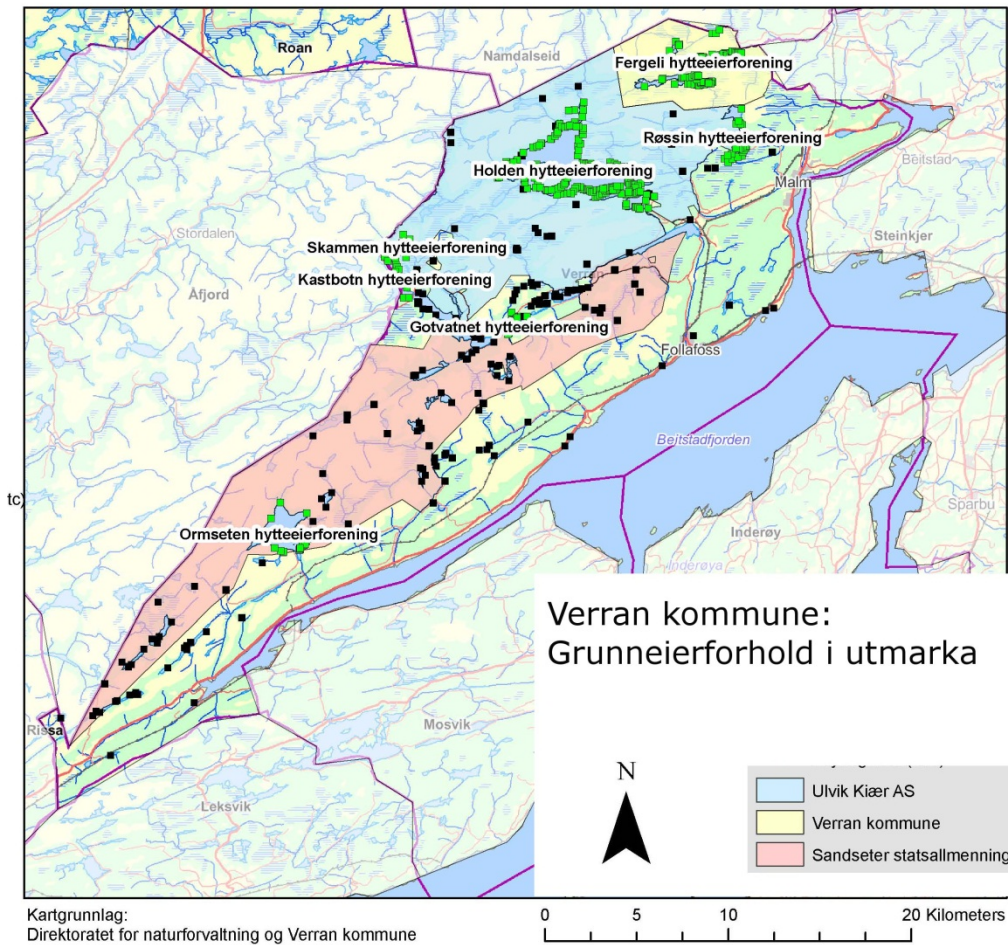
1.1 Bakgrunnen for prosjektet

Spørreundersøkelsen er en oppfølging av arbeidet som ble gjort med Haugsets mastergradsoppgave i perioden 2010-2011 (Haugset 2011a, 2011b). I dette arbeidet intervjuet Haugset ledere for hytteeierforeninger i hele Verran kommune, for å finne deres og hytteeierne bruk av utmarka, holdninger til egen og andres bruk, forhold til ulike typer reguleringer i utmark og holdninger til natur- og områdevern. Et mål med dette arbeidet er å se mer på utbredelsen og forekomsten av holdningene som ble dokumentert i intervjustudien.

Spørsmålet om hvem som har rett til jakt og fiske i den tidligere allmenningen har dessuten vært aktivt debattert i media for noen år siden (se f. eks Trønder-Avisa 2004a, 2004b, 2003, 2002, 1998a, 1998b, 1997a og 1997b). I Haugset (2011a, 2011b) antyder enkelte av informantene at det fiskes mer eller mindre fritt, spesielt i det området som tidligere var Follafoss allmenning, og som i dag tilhører Ulvig Kiær AS. Det pekes også på at fiske i fjellvatna *burde* være fritt for alle, og at småviltjakt i området *burde* være oppnåelig og tilgjengelig for alle (Haugset 2011a). Et annet mål med denne studien var derfor å få dokumentert hvorvidt flere deler disse oppfatningene. Studien er derfor konsentrert om brukere av området rundt vatnet Holden i Verran, nærmere bestemt til det området som tidligere var Follafoss allmenning (se figur 1.1).

1.1.1 Fra allmenning til privat grunn

I 1799 var området vi i denne sammenheng omtaler som Follafoss allmenning en kongeallmenning som også inkluderte Fergeli. I 1799 ble Follafoss allmenning solgt til proprietær Müller. Skjøtet er datert 14. januar 1801. Kongen kunne imidlertid bare selge det som var kongens del av allmenningen. Allmenningsrettene til bygdefolket var –i teorien– uberørt at salget. De viktigste allmenningsrettene var retten til hogst til husbehov (tømmer til husbygging og ved til oppvarming) og seter og beiteretter for husdyrholdet. Brenning av trekull var på vei til å bli forbudt. Jakt på småvilt, fiske, fangst og sanking av mose, sopp, nøtter og bær, uttak av løv og never og lignende som nok var viktig for den enkelte husholdning hadde ikke den gang noe stort økonomisk potensiale og ble betraktet som noe i retning av det vi i dag ville kalle en allemannsrett. Av praktiske årsaker var det folk i gangavstand som kunne gjøre seg nytte av allmenningsrettene så vel som allemannsrettene. Bruksrettene ble etter hvert avgrenset til å gjelde for folk fra de bygdelag som lå rundt allmenningsstrekningene.

Figur 1.1: Oversiktskart over Verran kommune som viser eiendommene til de tre største grunneierne i utmarka i 2012. Området som tidligere var Follafoass allmenning (etter at Fergeli var skilt ut i 1900) eies i dag av Ulvig Kiær AS (markert med lyseblått). Områdene som ikke er fargelagt består av mange mindre eiendommer som hører til gårdbrukere i kommunen. Punktene i kartet er hytter, og områder med hytteeierforeninger er markert med grønne hytter og navn på foreningen.

Follafoassområdet ble opp gjennom 1800-tallet gjenstand for flere transaksjoner. I 1900 ble Fergeli skilt ut og i 1917 solgt til Spillum Dampsag og Høvleri. Slike kjøp og salg skulle – igjen i teorien - ikke ha noe å si for eksistensen av allmenningsrettene. Men samfunnets tenking om allmenningsrettene og forståelsen av hva de besto i og hvem som kunne utøve dem endret seg i løpet av perioden. Dette kommer tydelig til syne i lover fra 1857 og 1863¹. I følge disse er Follafoass allmenning på dette tidspunktet å se som en privatallmenning, og en privatallmenning skulle i følge «Lov om skovvæsenet» fra 1863 helst gjøres til gjenstand for utskiftning slik at de kunne deles i en bygdeallmenning og en rent privat skogteig. Prosessen viste seg vanskelig å gjennomføre for jakt og fiske, til dels også for beiteretter (jf. NOU 1985:32 side 14-

¹ Lov av 12 oktober 1857 om almindingsskove (Stortinget 1857) og Lov av 22 juni 1863 om skovvæsenet (Stortinget 1863). For en kort oppsummering av historien om allmenningslovgivningen refereres til side iii-vi i Berge, Mitsumata, and Shimada. 2011. Grimstad and Sevatdal. 2007. gir en mer utførlig oversikt.

15). I Follafoss ble det heller ikke for skogen noen utskiftning siden allmenningsrettene til skogsvirke trolig ikke var blitt praktisert. Det var i alle fall under høyesterettssaken om hogstretten i Fergeli i 1937 umulig å dokumentere at hogstretten hadde blitt praktisert. Men de andre allmenningsrettene ble antatt å eksistere. Gårdbrukerne *“kjennes ikke almenningsberettiget til hugst til gårdsbehov i Follafoss almenning med Færgelia, men for øvrig berettiget til å utøve de almenningsrettigheter som ved kongeskjøte på denne almenning av 14. januar 1801 blev almuen forbeholdt.”* (Høyesterettsdom 19.03.1937 i sak Rt-1937-158, side 167).

På 17- og 1800-tallet var skog den viktigste og mest verdifulle ressursen i allmenningen. I dag er skogen fortsatt en viktig og verdifull ressurs. Men i løpet av de siste 100 årene har jakt, fiske og friluftsliv vokst fram som et bruksområde som i økonomisk betydning kan konkurrere med skogsdrift i mange sammenhenger. Skogsdrift og rekreasjonsbruk av utmark kan selvsagt foregå side om side uten de store konfliktene om det på begge sider er vilje til det. I området Follafoss hadde det da Haugset fattet interesse for området (Haugset 2011a) i svært lang tid vært stridigheter mellom skogeieren og de som mente de på allmenningsrettslig grunnlag hadde rett til fiske og småviltjakt.

Endringer i definisjon av og praktisering av allmenningsretter er i seg selv et interessant tema, og her syntes vi å se et tilfelle der allmenningsretter anerkjent av kongeskjøte i 1801 og stadfestet av høyesterett i 1937 gradvis har blitt borte. Det formelle lovverket endret seg definitivt gjennom vedtaket av Viltloven i 1981.

Folks oppfatning av hva deres rettigheter består i endrer seg imidlertid på andre måter enn gjennom lesning av lovtekster. Som nevnt ovenfor har det vært rapportert om stridigheter helt opp til 2011, til dels frontet av Malm jeger- og fiskerforening. Så når Malm jeger- og fiskerforening (MJFF) høsten 2012 aksepterer å selge småviltjaktkort på vegne av grunneieren kan det vel konstateres at den siste formelle bastion av motstand mot privatiseringen av rekreasjonsaktivitetene er borte.

Vår undersøkelse kommer altså inn på tampen av den formelle prosessen som har privatisert retten til fiske- og småviltjakt i Follafoss. Det vi ønsker å undersøke i denne rapporten er statusen av folks oppfatninger. Hvor sterkt står tanken om bygdefolkets retter i utmarka? Finnes det fortsatt en praksis med fiske og småviltjakt legitimert av gamle allmenningsretter?

1.2 Problemstillinger

Arbeidet søker svar på følgende spørsmål:

- Hvilke holdninger har brukerne av området (hytteeiere, rettighetshavere, lokale jegere og fiskere) til naturverdier, vern og forvaltning i området?
- Hvem mener brukerne bør bli hørt ved ulike former for bruk/inngrep i området?
- Hva mener brukerne om reguleringer av ulike former for bruk/inngrep i området?
- Hvor stor tillit har brukerne til ulike deler av forvaltningsapparatet i utmarka?
- Hva er lokale brukere av området sin oppfatning av egne og andres rettigheter til jakt og fiske i gamle Follafoss allmenning i dag?

- Hvor utbredt er holdninger og atferd som går på tvers av formelt anerkjente eiendomsinstitusjoner og offentlig rett?
- Hva er lokale jegere og fiskeres praksis rundt jakt og fiske i gamle Follafoss allmenning i dag?

1.3 Samarbeidspartnere

Utmarka i Verran brukes av både innbyggere i kommunen og folk som bor andre steder, men som har hytter eller foretrukne tur-, jakt- og fiskeområder i kommunen. For å få tilgang til oppdaterte navn og adresser til relevante respondenter inviterte vi fire foreninger i Verran til samarbeid om undersøkelsen. De fire var Holden hytteeierforening, Fergeli hytteeierforening, Malm jeger- og fiskerforening og Styret for bruks- og beiteberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger.

Valget av de fire samarbeidspartnerne ble gjort for å få flere ulike typer brukere representert, og for å ha et visst volum av respondenter å sende undersøkelsen til. Fire andre hyttegrender ligger også tett opptil allmenningen (se figur 1, dette gjelder Røssin, Skammen, Kastbotn og Gotvatnet hytteeierforeninger). Disse er imidlertid små i forhold til Fergeli og Holden (totalt cirka 85 hytter, enkelte under 20 hytter (Haugset 2011a)), og det ville derfor kunne by på personvernproblemer å gi foreningene rapporter over medlemmenes svar i etterkant.

1.3.1 Holden hytteeierforening

Holden hytteeierforening er organisasjonen for de som har hytte ved innsjøen Holden, som ligger sentralt i det som tidligere var Follafoss allmenning. I dag eies dette området av selskapet Ulvig Kiær AS. Det er cirka 240 hytter i området (Haugset 2011), og i 2012 har foreningen 249 medlemmer (for et mindretall av hyttene er to i samme husstand medlem). Holden hytteeierforening er hytteeiernes talerør i saker som berører dem, og arbeider for god tilrettelegging for bruk av området, godt samarbeid mellom medlemmene og godt samarbeid med grunneier og kommune¹.

1.3.2 Fergeli hytteeierforening

Fergeli hytteeierforening er organisasjonen til de som har hytte i området Fergeli, som ligger ved Stor-Ferja, Litl-Ferja, Langvatnet og Rundhaugvatnet i et område som i dag eies av Verran kommune. Dette området ligger nord-øst for Holden og Follafoss allmenning, og avstanden dit er ikke lenger enn at det er naturlig å bruke deler av Follafoss allmenning i forbindelse med litt lengre turer, jakt og friluftsliv.

Det er i alt cirka 135 hytter i Fergeli. Fergeliområdet ble høsten 2012 lagt ut for salg på det åpne marked, med budfrist 15. november 2012². Fergeli hytteeierforening har i 2012 222 medlemmer (for de fleste av hyttene er to i husstanden medlemmer). Foreningens formål er å arbeide for hytteeiernes felles interesser, samt å fremme godt samarbeid medlemmene imellom og mellom medlemmene og grunneier.

¹ Vedtektene til foreningen, <http://www.holdenhytteeierforening.com/vedtekter-holden-hytteeierforening.5016874-137869.html>, lesedato 29. oktober 2012.

² Verran kommunes hjemmeside, <http://www.verran.kommune.no/skog-og-utmarkseiendom-fergeli-til-salgs.5086054-102975.html>, lesedato 29. oktober 2012.

1.3.3 Malm jeger- og fiskerforening

Malm jeger- og fiskerforening (MJFF) er et lokallag av Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF), og laget har i 2012 123 medlemmer. Laget ble stiftet i 1940, og er (i likhet med resten av NJFF) en partipolitisk nøytral organisasjon som engasjerer seg i forhold rundt jakt, fiske og utmarksbruk/forvaltning. Tilgang til jakt og fiske for medlemmene og allmennheten er sentralt i NJFF. Verdigrunnlaget til organisasjonen deler virksomheten i tre deler: Jakt- og fiskefaglig innsats, samfunnsengasjement og naturpolitisk arbeid og organisasjonsarbeid¹.

MJFF har hatt et stort engasjement rundt tilgangen til småviltjakt i tidligere Follafoss allmenning. Fra høsten 2012 samarbeider Malm jeger- og fiskerforening med grunneier Ulvig Kiær AS om salg av jaktkort i området, uttak av predatorer og generell forvaltning av området².

1.3.4 Styret for bruks- og beiteberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger

Dette er en sammenslutning av de som har rettigheter til beite og annen bruk av Follafoss og Fergeli allmenninger, i kraft av at de eier en landbrukseiendom i Verran eller Steinkjer (Beitstad). Styret jobber for bruksberettigedes interesser og legger til rette for samarbeid mellom de som beiter i eller bruker allmenningen på andre måter.

I dag finnes det i følge lederen i laget ikke noe oppdatert medlemsregister over disse rettighetshaverne, og flertallet av dem benytter ikke rettighetene sine i allmenningen. Vi mottok i stedet en liste med i alt 26 navn på personer som enten benytter eller inntil nylig har benyttet allmenningene til beiting.

1.3.5 Jegerregisteret

I tillegg til de fire lokale foreningene ble Jegerregisteret kontaktet, og vi mottok en liste over samtlige registrerte jegere med postadresse Malm eller Follafoss (basert på postnummer). Dette utgjorde i alt 247 navn. Det ble ikke avtalt noen gjenytelse til Jegerregisteret.

1.3.6 Samarbeidet

Samarbeidet gikk ut på at foreningene stilte sine medlemslister til rådighet for utsendelse av spørreskjema, og at de som gjenytelse mottok en frekvensrapport over svar fra de som oppga medlemskap i den aktuelle foreningen. Vi oppfordret også foreningene til å minne medlemmene om å svare på undersøkelsen, f. eks på sine nettsider. I informantbrevet understreket vi at resultatene av arbeidet skulle benyttes av foreningen i arbeidet for medlemmenes interesser.

Samarbeidspartnerne hadde ingen innflytelse på utformingen av spørreskjemaet, men et nesten ferdig utkast til skjema ble forelagt dem i forbindelse med invitasjonen til

¹ Norges jeger- og fiskerforbunds verdigrunnlag, <http://www.njff.no/portal/pls/portal/docs/1/86305.PDF>, lesedato 30. oktober 2012.

² Malm JFFs nettside, http://www.njff.no/portal/page/portal/nord_trondelag/lokallag/malm/nyhet?element_id=181474025&displaypage=TRUE, lesedato 30. oktober 2012.

samarbeidet. Lederne i alle fire foreningene mottok 22. oktober 2012 enkle rapporter i henhold til denne avtalen, på e-post (se vedlegg 4-7).

1.4 Notatets disposisjon

I det videre gjøres først rede for datainnsamling og datamaterialets kvalitet, validitet og reliabilitet. Resultatene fra undersøkelsen i form av enkle frekvenstabeller som viser hva den samlede gruppen av respondenter har svart på spørsmålene finnes i vedlegg 8.

2. DATAINNSAMLING OG DATAKVALITET

I dette kapitlet beskrives og dokumenteres datainnsamlingen, og datakvaliteten analyseres og drøftes.

2.1 Hvordan finner vi brukerne av området?

Målet med undersøkelsen har vært å få tak i hva de som faktisk bruker det aktuelle utmarksområdet mener om rettigheter, bruk og vern av naturen og utmarka. Haugset (2011a) konstaterte at området brukes mye av innbyggere i Verran og folk som bor andre steder, og at det brukes både til næringsutøvelse, rekreasjon, hytteliv, dagsturer, jakt og fiske. Blant brukerne av området er det en gruppe som ut fra undersøkelsens formål er særlig interessante. Det er de som fra gammelt av ville blitt kalt bygdefolk. Allmenningsrett er fra gammelt av utøvd av bygdefolk, men er gjennom de siste par hundre årene blitt avgrenset på ulik vis. Dette har skjedd både gjennom lovgivning og gjennom endret aktivitet av de som hadde allmenningsrett. Det finnes ingen lister eller oversikter over alle som bruker utmarksområder i henhold til allemannsretten (Friluftsløven), og ingen vet eksakt hvor mange som benytter området i løpet av et år. Det er med andre ord ingen klar populasjon tilgjengelig for å trekke et tilfeldig utvalg fra. I stedet har vi gjort strategiske valg av grupper som bruker utmarka i området, og henvendt oss til disse. Ut fra formålet med undersøkelsen har eksistensen og styrken av oppfatninger påvist hos de som bruker områdene ofte, over lang tid og på mange måter større interesse både teoretisk og praktisk enn hos de som brukar det mer tilfeldig i samsvar med Friluftsløven. Valget av grupper er gjort med tanke på at både aktive jegere og fiskere, de med beite- og bruksretter og de som benytter området til tradisjonell turvirksomhet eller hytteliv skal være representert.

2.1.1 Hyttefolket i området

Holden er med 240 hytter Verran kommunes største hyttegrend, og hyttefolket er trolig blant dem som tilbringer mest tid i utmarksområdet og bruker det flittigst. Også nabohyttegrenda til Holden, Fergeli, er stor med 135 hytter. Omtrent halvparten av hytteeierne i Verran kommune er bosatt i kommunen, cirka 20 prosent bor i nabokommunene og resten andre steder i landet. Turgåing, fiske med garn og fiskestang og det å nyte naturens stillhet og estetikk er kjære aktiviteter for mange hyttefolk i Verran, og en del driver også med småviltjakt (Haugset 2011a). Å velge hyttefolket som brukergruppe gir oss derfor god tilgang til både innen- og utenbygdsboende respondenter som bruker området i kraft av allemannsretten/ Friluftsløven, og som utøver ulike typer tradisjonelt friluftsliv inkludert jakt og fiske. Hyttefolket har sterke interesser i området, men få formelle rettigheter i forhold til forvaltningen av området utover deres egen hyttetomt (Haugset 2010).

2.1.2 Aktive jegere og fiskere

Siden vi er spesielt opptatt av sedvaner knyttet til jakt- og fiskerettigheter i en tidligere allmenning, ønsket vi å sikre oss god tilgang på respondenter som faktisk utøver jakt og fiske i området. Malm jeger- og fiskerforening organiserer jakt- og fiskeinteresserte i området, og foreningen har tidligere vært svært engasjert i spørsmålet om jakt- og fiskeretter i allmenningen (se f. eks Trønder-Avisa 2004). Men området brukes sannsynligvis også av andre jegere, som ikke er medlemmer i foreningen. For å sikre et bredt utvalg av respondenter som benytter området til jakt, valgte vi å inkludere

både MJFF sine medlemslister og alle som er registret i Jegerregisteret og som har bostedsadresse i Malm eller nabogrenda Follafoss. Det var en viss overlapping mellom disse gruppene.

2.1.3 Bruks- og beiterettshavere

En rekke landbrukseiendommer i Verran, Beitstad og Egge har beiterettigheter og/eller seterrett i Follafoss og Fergeli allmenninger. Disse rettighetene var mye benyttet for noen tiår siden, mens det i dag kun er noen få titalls gårdsbruk som benytter rettighetene sine i allmenningen aktivt. Vi ønsket i utgangspunktet å kontakte alle som har slike rettigheter, enten de er i bruk eller ikke, men det lot seg ikke gjøre å oppdrive oppdaterte og brukbare lister over disse personene innenfor de tids- og ressursrammene denne undersøkelsen har. De som aktivt bruker beitet i allmenningen i dag eller nylig har gjort det er imidlertid inkludert. Dette dreier seg om 26 personer (knyttet til gårdsbruk med beite- og bruksrett), i henhold til lister mottatt fra Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger.

2.2 Utvikling av spørreskjemaet

Spørreskjemaet som er benyttet er utviklet delvis på bakgrunn av funn i (Haugset 2011a), en intervjubasert undersøkelse som ble gjennomført blant lederne for hytteeierforeningene i Verran vinteren 2010/2011. I tillegg er det lagt til en del som undersøker sedvaner og praksis rundt jakt- og fiskerettigheter i det som tidligere var Follafoss allmenning.

Et mål har vært å undersøke og dokumentere utbredelsen av ulike holdninger, verdier og preferanser som ble beskrevet i Haugset (2011a), i ulike grupper av brukere av utmarka i Verran. Spørsmålene under overskriftene Naturverdier og naturvern og Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmarka (se vedlegg 1) er formulert på bakgrunn av svarene informantene i Haugset 2011a ga. I tillegg er det benyttet seks spørsmål som utgjør en modifisert utgave av NEP-skalaen (New Environmental Paradigm Scale), som er et mye brukt og uttestet internasjonalt måleverktøy for å måle generelle miljøholdninger hos respondenter (Dunlap 2008, Howcroft og Milfont 2010). Denne skalaen består opprinnelig av 15 spørsmål, mens den utgaven som er benyttet her er forenklet/modifisert til seks spørsmål slik den er brukt av f. eks Kaltenborn, Andersen, Vittersø og Bjerke (2012) og Kaltenborn, Andersen og Nellemann (2009). Vi har imidlertid latt skalaen gå fra 1-10 og ikke fra 1-5 i dette arbeidet, for ikke å forvirre respondentene med flere ulike måleskalaer i samme spørreskjema. De seks modifiserte NEP-spørsmålene er plassert til slutt i bolken Naturverdier og naturvern i spørreskjemaet.

Også spørsmålene i avsnittet Jakt og fiske etterprøver og sjekker utbredelse av holdninger dokumentert i Haugset 2011a, men disse spørsmålene tjener også som nyttige bakgrunnsvariabler i forhold til spørsmålene i siste del av spørreskjemaet.

Den siste delen av spørreskjemaet, Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning, er utviklet på bakgrunn av den relativt høyt profilerte striden som har vært om disse rettighetene for noen år tilbake. Spørsmålene er formulert med bakgrunn i generell samfunnskunnskap, informant- og nøkkelinformantintervjuer, avisoppslag fra 90-tallet og tidlig på 2000-tallet (f.eks Trønder-Avisa 2004 a og b, 2003, 2002, 1998 a og b og

1997 a og b) og lovverk og juridiske dokumenter (Lov om jakt og fangst av vilt, Lov om bygdeallmenninger, Lov om friluftslivet, Høyesterett 1937).

Å spørre folk etter egen praksis når denne går på tvers av lover og regler kan fort oppfattes som et følsomt spørsmål som man ikke ønsker å svare på. Å be folk om å opplyse om eventuelle regelbrudd i en spørreundersøkelse er også tvilsomt i forhold til personvern, og går under «personlige forhold» som krever spesiell varsomhet og tillatelse til datainnsamlingen. Siden det er lokal sedvane og ikke den enkeltes praksis vi primært er ute etter å dokumentere, valgte vi å formulere spørsmålene slik at vi spør etter om en kjenner til at «noen» jakter/fisker uten kort i området. Vi spør dessuten etter hva en selv mener på generelt grunnlag om jakt- og fiskerettene, og om hva en tror bygdefolket mener om dette. Denne «indirekte» måten å spørre på skaffet oss likevel et par irriterte innringere blant respondentene, som mente det var provoserende å bli spurt om slike forhold der en skulle «angi andre». Spørsmålene om rettigheter i allmenningen krevde også en relativt lang og omstendelig innledning fordi målgruppen for spørreskjemaet har så ulik kjennskap til både lokalsamfunnet i Verran, til tidligere eiendomsforhold (allmenningen, striden om rettigheter) og til området som sådan. Innledningen til spørsmålene ble derfor til i en balansegang mellom behovet for å være klar og forståelig i spørsmålsformuleringen (Bickman og Rog 1998, Fowler, Floyd og Cosenza 2008) og faren for å påvirke respondentene slik at svarene ble styrt i en viss retning. Vi ønsket dessuten å formulere oss så rundt og nøytralt at det ikke skulle provosere verken de som mener grunneier har retten eller de som mener bygdefolket har jakt- og fiskerettigheter juridisk sett. Dette gjorde vi for å få flest mulig svar, og ikke «støte fra oss noen» før denne bolken med spørsmål.

Før utsendelse ble spørreskjemaet testet på to personer: En hytteeier bosatt utenfor Verran (person i målpopulasjonen), og en kommuneansatt med ansvar for naturforvaltning (dette spesielt med tanke på korrekte stedsangivelser etc.). Det ble avdekket noen mindre uklarheter og gjort noen språklige presiseringer i skjemaet på bakgrunn av disse testene.

2.3 Datainnsamlingen

Datainnsamlingen ble foretatt som en kombinasjon av papirskjema utsendt til de inviterte personenes postadresse (vedlegg 1), og invitasjoner via e-post for de vi hadde e-postadresser til (vedlegg 2).

2.3.1 Gjennomføring av datainnsamlingen

Datainnsamlingen foregikk etter følgende tidsplan:

- 7. mai 2012: Prosjektet mottok formelt godkjenningssbrev fra Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Personvernombudet for forskning. (prosjektnr. 30147).
- 8. mai 2012: Invitasjonsbrev og spørreskjema sendes ut til samtlige respondenter der det forelå kun postadresse (593 personer).
- 10. mai 2012: Invitasjon på e-post til respondentene det forelå e-postadresse til (115 personer)
- 11. mai 2012: Undersøkelsen får omtale i Lokalavisa for Verran og Namdalseid

- 14. mai 2012: Undersøkelsen får omtale i Trønder-Avisa
- 15. mai: Påminnelse sendes ut på e-post til de som har fått undersøkelsen på e-post
- 3. juni: Utsending av påminnelsesbrev uten nytt spørreskjema til samtlige som har fått undersøkelsen i posten. Oppfordring til å benytte seg av nettsiden og svare digitalt, og mulighet for å ta kontakt og få ny kode.
- 1. oktober 2012: Datasett ferdig digitalisert, sammenstilt og klarlagt for analyser.
- 22. oktober: Rapporter utarbeidet og oversendt på e-post til hver av de fire samarbeidspartnerne Verran JFF, Holden hytteeierforening, Fergeli hytteeierforening og beite- og bruksberettigede i allmenningene (se vedlegg 4-7).

2.3.2 Måleverktøy som ble benyttet

Fergeli hytteeierforening og Jegerregisteret ga oss e-postadresser til en del av sine medlemmer, og tillatelse til å benytte disse i utsendelsen av spørreundersøkelsen. I alt forelå det 115 unike e-postadresser. For de øvrige 593 personene forelå det postadresser. Innsamling av data digitalt (ved hjelp av f. eks Questback som vi har benyttet i dette tilfellet) er svært ressursbesparende fordi en ikke trenger å punche data i etterkant av datainnsamlingen. Vi ønsket derfor å legge til rette for elektronisk besvarelse for alle inviterte deltakere.

Respondenter som ble kontaktet via e-post fikk kun anledning til å svare elektronisk, ved at de fikk en unik lenke til spørreskjemaet på nett. Denne lenken kan benyttes kun en gang. I alt 56 personer svarte på denne måten.

De som ble invitert via brev i posten fikk valget mellom å returnere det utfylte papirskjemaet i frankert svarkonvolutt, eller å gå inn på nettsiden www.tfou.no/utmark og besvare undersøkelsen digitalt der. I så tilfelle ble respondentene bedt om å oppgi sin unike spørreskjemakode¹ i et av feltene i nettskjemaet. Dette skulle gjøre det mulig å oppdage det dersom enkelte forsøkte å svare flere ganger, eller hvis personer som ikke var invitert fant nettsiden og svarte. Det ble også lagt til en Quick Response-kode (qr-kode) på papirspørreskjemaene, med informasjon om at en kunne benytte den om en satt med smarttelefon eller nettbrett. Da kom respondenten rett inn på spørreskjemaet. I alt 58 personer benyttet seg av denne muligheten til å svare digitalt, mens 178 personer svarte ved å returnere papirskjemaet.

Etter at undersøkelsen var avsluttet ble data fra papirskjemaene digitalisert, og slått sammen med elektroniske data fra verktøyet Questback slik at det forelå et samlet datasett med i alt 292 svar.

2.3.3 Respons på undersøkelsen

Totalt ble det sendt ut invitasjon til deltakelse i undersøkelsen til 708 personer². For de 115 som ble invitert på e-post kunne vi purre utelukkende til dem som ikke hadde

¹ Trykket øverst på papirspørreskjemaet. Kodene ble tildelt tilfeldig, og det ble ikke laget noen lister over hvilke navn som fikk hvilke koder. Undersøkelsen er derfor helt anonym.

² Fem brev kom i retur uåpnet, og er trukket fra her.

svart¹, og dette ble gjort to ganger. For de som fikk brev i posten var vi henvist til å purre samtlige, uavhengig om de hadde svart eller ikke. Dette ble gjort en gang, og i påminnelsbrevet beklaget vi henvendelsen overfor dem som allerede hadde svart. Spørreskjemaet ble ikke lagt ved denne purringen, men respondentene ble oppfordret til å bruke det tidligere utsendte skjemaet eller svare på nettsiden www.tfou.no/utmark.

Undervegs ble vi kontaktet av et titalls personer, av ulike grunner. Noen hadde ikke forstått at siden undersøkelsen var fullstendig anonym, måtte påminnelse sendes ut til alle uavhengig av om de hadde svart eller ikke. Disse respondentene var enten irriterte fordi de ble spurt igjen, eller de uttrykte bekymring for at deres innsendte besvarelse ikke var kommet fram. Det var også tre personer som hadde kommentarer til selve spørreskjemaet og spørsmålsformuleringene, og uttrykte irritasjon over at vi spurte f. eks om en visste om noen som jaktet og fisket uten fiskekort. De opplevde en slik spørsmålsformulering som provoserende, og uttrykte bekymring over hva resultatene skulle brukes til. En innringer opplyste om at han ikke kom til å svare på den delen av undersøkelsen som handlet om Follafoss allmenning. Alle henvendelsene ble besvart enten på e-post eller per telefon, og nødvendig informasjon om formålet med undersøkelsen og opplegget rundt den ble gitt.

For å bidra til så høye svarrater som mulig, oppfordret vi samarbeidspartnerne til å minne om undersøkelsen på sine nettsider eller i andre kanaler. Vi understreket i informantbrevet (vedlegg 1) at data som samles inn i undersøkelsen skal deles med foreningene, til beste for arbeidet for medlemmene. Dessuten tok vi kontakt med Lokalavisa for Verran og Namdalseid og spurte om de var interessert i å skrive om undersøkelsen. Dette resulterte i hovedoppslag i denne avisa den 11. mai 2012 – to-tre dager etter at spørreskjemaene var sendt ut. Trønder-Avisa fulgte på eget initiativ opp og laget en mindre sak den 14. mai.

I alt mottok vi 292 svar på undersøkelsen, noe som utgjør en responsrate på 41 prosent av de i alt 708 inviterte deltakerne. De som er invitert per e-post og har kunnet svare ved å følge lenken i e-posten har en høyere svarrate enn de som er kontaktet per brev i posten (tabell 2.1).

Tabell 2.1: Oversikt over svrrater etter hvordan respondentene ble invitert med i undersøkelsen.

Invitert og svart på papir:	Invitert på papir, svart på web:	Invitert på e-post, svart på web:
178 personer	58 personer	56 personer
Svrrate 40 %		Svrrate 49 %

¹ Datasystemet holder rede på hvilke utsendte unike lenker som er benyttet, og lar oss purre kun de som aldri er åpnet.

2.4 Datakvalitet

Et datamateriales kvalitet vurderes ut fra hva det er tenkt brukt til, og hvilke problemstillinger det skal belyse (Grønmo 2004). Data i dette prosjektet er samlet inn med tanke på bruk i teoriutvikling og undersøkelse av prosesser og mekanismer som påvirker holdninger til blant annet egne og andres rettigheter i utmark. I slike tilfeller er tilstrekkelig variasjonsbredde på sentrale variabler viktigere enn mulighet for statistisk generalisering av funnene (Stinchcombe 2005). Datakvalitetsutfordringer knyttet til manglende observasjoner (dekningsfeil og frafall/manglende svar) truer i første rekke datagrunnlagets statistiske generaliserbarhet og muligheten til å si noe sikkert om opinionen i Verran i naturbruksspørsmål. Manglende observasjoner kan imidlertid føre til problemer også for en mer teoretisk orientert undersøkelse, dersom frafall eller dekningsfeil fører til at viktige grupper faller ut og variasjonsbredden innskrenkes. I det følgende gjør vi rede for dekningsfeil og frafall blant de som ble invitert til undersøkelsen, og drøfter datasettets validitet og reliabilitet opp mot formålet for undersøkelsen.

2.4.1 Manglende observasjoner

Det finnes ingen samlet oversikt over den populasjonen vi har hatt ønske om å nå i spørreundersøkelsen, det vil si brukerne av utmarksområdet som tidligere var Follafoass allmenning og områdene rundt. Uten en pålitelig utvalgsramme lar det seg ikke gjøre å trekke noe representativt sannsynlighetsutvalg. Vi har i stedet valgt strategiske samarbeidspartnere som sitter med adresselister til brukere av området. Valget av samarbeidspartnere gir oss trolig tilgang til en stor andel av brukerne, men ikke alle. Ved å inkludere Malm JFF og medlemmer i Jegerregisteret med bostedsadresse Malm og Follafoass i utvalget, har vi sannsynligvis også spurt en del personer som ikke nødvendigvis bruker området rundt Holden.

Den totale responsraten på 41 prosent er lavere enn ønskelig, og innebærer at tre av fem inviterte personer har latt være å svare på undersøkelsen. En vet generelt lite om årsakene til at folk lar være å svare på spørreundersøkelser, men høg alder og det at en er bortreist på det tidspunktet invitasjonen kommer er grunner som trolig gjør seg gjeldende i de fleste surveys (Mangione 1998). Disse faktorene har sannsynligvis spilt en rolle også i vår undersøkelse, uten at vi har noen måte å få sjekket det på. En kan også tenke seg at den moderate svarraten henger sammen med dekningsfeilene som er beskrevet ovenfor. Dersom en ikke er aktiv bruker av utmarksområdet det er spørsmål om, er det lite motiverende å svare på spørsmålene i et relativt langt spørreskjema (8 sider).

Videre har deler av undersøkelsen et tema som av enkelte kan oppfattes som provoserende, personlig eller følsomt (den delen som omhandler jakt og fiskerettigheter og praksis i den tidligere allmenningen), og dette kan også ha påvirket viljen til å delta. På den andre siden kan det argumenteres for at for de som er mer eller mindre overbevist om at allmuen i området fra gammelt har rett til fritt fiske og fri jakt på småvilt i Follafoass allmenning, ville være mindre provosert av spørsmålsformuleringene og mer motivert til å svare. Så selv om vi ikke får for vite hva flertallet av kommunens innbyggere mener vil vi få vite hva de mest engasjerte brukerne av området mener om bruk av naturområdet.

Vi har begrenset tilgjengelig bakgrunnsinformasjon om populasjonen vi har undersøkt, noe som også gir begrensede muligheter for å undersøke om de som har svart på

undersøkelsen skiller seg ut fra de som har latt være. Informasjonen om populasjonen av inviterte personer består av kunnskap om kjønn og bosted (postadresse). Av de 708 som ble invitert til å delta i undersøkelsen, er 27 prosent kvinner. Av de som har svart er 23 prosent kvinner. 55 prosent av de spurte har bostedsadresse (postnummer) i Verran kommune, mens 49 prosent av de som har svart på undersøkelsen oppgir bosted Malm/Follafoss eller Verran kommune for øvrig. Det er altså en tendens til at kvinner og de som er bosatt i Verran er litt mindre villige til å svare enn de øvrige.

Det er overlapp mellom listene vi fikk fra de fire samarbeidspartnerne våre samt Jegerregisteret¹. Dersom en ser på forholdet mellom hvor mange navn vi fikk fra hver forening og på hvor mange som har krysset av at de er medlem i foreningen, ser vi at det er medlemmene i Holden hytteeierforening som har vært flinkest til å svare. Siden denne hyttegrenda ligger midt inne i området vi har vært opptatt av, vil nok undersøkelsen ha blitt oppfattet som relevant for medlemmene i Holden hytteeierforening. Nabohyttegrenda Fergeli har færre hytter, men flere medlemmer. Dette fordi to i husstanden vanligvis er medlem, mens det vanligste på Holden er et medlem per hytte. Dette kan også ha påvirket svarratene, siden enkelte kan ha oppfattet at det holder med ett svar per hytte (spørreskjemaene ble sendt i samme konvolutt til begge i husstander der det var to personer). Tabell 2.2 gir en oversikt over svrrater for de ulike foreningene.

Tabell 2.2: Oversikt over svrrater for de ulike foreningene som fikk spredt spørreskjemaene blant sine medlemmer. Det er overlapp mellom medlemskap i foreningene.

	Malm JFF	Holden HF	Fergeli HF	Beite- og bruksretthavere
Spurt:	123	249	220	26
Oppgitt medlemskap:	50	121	83	10
Responsrate:	41 %	49 %	38 %	38 %

46 personer som har svart på undersøkelsen oppgir ikke medlemskap i noen av de fire samarbeidende foreningene, og har trolig fått undersøkelsen fordi de står i Jegerregisteret og har bostedsadresse Malm eller Follafoss. I alt mottok vi 247 navn fra Jegerregisteret, men på grunn av overlapp med medlemskap i andre foreninger lar det seg ikke gjøre å si noe om svrrate for de som kun er registrerte jegere.

I denne undersøkelsen varierer antallet manglende svar på enkeltspørsmål fra 0 til 98. Manglende svar på enkeltspørsmål kan skyldes flere forhold: Det er ikke uvanlig at svrratene synker noe mot slutten av et langt spørreskjema fordi respondenten går lei. Det kan også skyldes at spørsmålene hoppes over fordi de er enten vanskelige å forstå, føles helt irrelevante eller oppleves som følsomme eller provoserende (Bickman og Rog 1998). Nedenfor gir vi en oversikt over hvilke spørsmål som har fått spesielt lite

¹ I alt fikk vi tilsendt lister som inneholdt 865 navn, mens det etter en sjekk for duplikater viste seg å være i alt 713 unike navn. Fem av disse ble ikke nådd på grunn av feil adresse (brev i retur).

eller spesielt høyt (over 7 prosent, eller mer enn 20 som ikke har svart) antall manglende svar.

Færrest manglende svar er det på bakgrunnsvariabler som kjønn, bosted, utdanning og alder (2-7 respondenter), samt på spørsmålsbolken som handler om regulering av bruk og ferdsel (0-8 respondenter) på side 4 i spørreskjemaet (vedlegg 1).

Flest manglende svar er det på siste del av bolken med bakgrunnsinformasjon, der vi spør om en har hytte eller ulike bruksrettigheter i allmenningen. På disse spørsmålene har mellom 48 og 98 respondenter latt være å svare (svaralternativene var ja, nei eller vet ikke). Spørsmålet om yrke, som var et åpent spørsmål der en selv måtte formulere svaret, har 77 manglende svar. Spørsmålet der en ble bedt om å angi hvor mange av dem en kjenner som vil mene hva om forhold i allmenningen (side 7, vedlegg 1) er hoppet over av mellom 48 og 51 respondenter.

Andre spørsmål som får mer enn 7 prosent manglende svar er:

- Spørsmålene om en kjenner noen som utøver jakt/fiske uten kort, hvor vanlig dette er og om grunneier har forsøkt å stoppe det (side 7-8, 21-37 manglende svar, flest på spørsmålene om storviltjakta)
- Spørsmålene om skjøtselstiltak (side 2, 19-33 manglende svar)
- Hva en selv mener om hvem som har jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning (side 6, 21 manglende svar).

For de øvrige spørsmålene ligger antallet manglende svar mellom 10 og 20, det vil si mellom 3 og 7 prosent av det totale antallet på 292 respondenter.

To av spørsmålene er formulert på matriseform slik at svaret «nei» (fravær av kryss) ikke kan skilles fra det å ha latt være å svare på spørsmålet. Dette gjelder spørsmålene *Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad): side 4 og Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha til jakt og fiske i Follafoss allmenning?* (Sett gjerne flere kryss per rad) side 8 i spørreskjemaet/vedlegg 1. Det gir derfor ingen mening å analysere manglende svar her.

2.4.2 Validitet

Validitet viser til datamaterialets gyldighet i forhold til problemstillingene som skal belyses (Grønmo 2004). Validitetsutfordringer kan ligge i at spørsmålene ikke er formulert på en forståelig måte for respondentene, eller at de ikke er egnet til å måle det en ønsker å få fram.

I denne undersøkelsen refereres det til området «Follafoss allmenning». Dette er et område der brukerrettigheter og allmenningsrettigheter har vært omdiskutert, og «Follafoss allmenning» er ikke noe offisielt navn på området per i dag. I mangel på en bedre samlebetegnelse for området og på bakgrunn av historiske forhold har vi likevel valgt å bruke dette navnet, og forklare hvilket område vi mener i spørreskjemaet. Dersom respondentene ikke forstår hvilket område vi mener, er det en trussel mot validiteten til datamaterialet. Forklaringen ble diskutert med en av beiterettshaverne i området, for å forsikre oss om at vi brukte stedsangivelser som både var kjent og som hørte til det riktige området. Vi kan likevel ikke utelukke at noen kan ha misforstått,

spesielt siden invitasjonen til å delta også gikk til grupper som ikke nødvendigvis bruker dette området.

NEP-skalaen som benyttes for å måle generelle miljøholdninger hos respondentene er benyttet og testet ut i en rekke tidligere undersøkelser (Kaltenborn et al. 2009, Kaltenborn et al. 2012), noe som styrker innholdsvaliditeten (Grønmo 2004).

2.4.3 Reliabilitet og representativitet

Reliabilitet handler om datagrunnlagets pålitelighet og troverdighet (Grønmo 2004). Denne undersøkelsen har ikke et design som gjør den egnet til å trekke presise konklusjoner om utbredelsen av ulike holdninger ut over det utvalget som har svart på spørreskjemaet. Representativiteten må i stedet ses i forhold til et meningsunivers, eller en naturbrukskultur. Vi er ute etter hva dagens aktive brukere av det aktuelle utmarksområdet i Verran selv mener, og hva de tror om folkemeningen.

Hovedutfordringen knyttet til dette datasettets reliabilitet og representativitet er hvorfor folk lar være å svare på skjemaet.

- Kan det være slik at de som er misfornøyde med dagens situasjon i større grad enn andre benytter undersøkelsen som en kanal for å gi uttrykk for misnøyen?
- Eller er det slik at jo mer interessert en er i naturen og bruken av den, jo større sjanse er det for å svare?

Det kan også finnes mange trivielle årsaker til at en ikke svarer, og som ikke har konsekvenser for tolkinga av data fordi de ikke står i sammenheng med variablene i undersøkelsen. Det som kan true datakvaliteten er først og fremst dersom svarprosenten er påvirket ensidig av sterk positiv eller negativ interesse i spørsmålene.

I tillegg har et av spørsmålene i forbindelse med opptrykking av papirskjemaet blitt brutt på en uheldig måte, slik at selve spørsmålet og alternativet «Vet ikke» kommer på toppen av en side og svaralternativene «Ja» og «Nei» er på den foregående siden. Feilen skjedde i forbindelse med innfletting av unik kode øverst på skjemaet. Dette gjelder spørsmålet om en kjenner noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort. Denne inkurien gjør at vi ikke kan stole på svarene på dette spørsmålet: Skyldes den store andelen «Vet ikke» reelle forhold, eller at det framstod som det eneste svaralternativet når en først hadde bladd om? Reliabiliteten til dette spørsmålet er derfor antatt lavere enn de øvrige.

2.5 Oppsummering av datakvalitet

Spørreundersøkelsen er gjennomført blant de brukerne av tidligere Follafoss allmenning som vi greide å kontakte via samarbeidende foreninger. Det er uklarerhet rundt hva som er den totale populasjonen av brukere av utmarksområdet, og hvor stor andel av disse som er invitert med i undersøkelsen. Noen av de inviterte er kanskje heller ikke brukere av området. Responsraten på 41 prosent er relativt beskjeden, og frafallet kan tenkes å skape skjevheter i utvalget som påvirker resultatene. Dette gjør at frekvenser fra undersøkelsen ikke er statistisk generaliserbare ut over gruppen som har svart. Dette har heller ikke vært formålet med undersøkelsen. Materialet har imidlertid stor variasjonsbredde på en rekke variabler og er stort nok til å kunne brukes i multivariate analyser av sammenhenger med tanke på teoriutvikling (Stinchcombe 2005).

LITTERATUR

- Berge, Erling, Gaku Mitsumata, and Daisaku Shimada, eds. 2011. *Legislation on commons (Statsallmenning/ Bygdeallmenning) in Norway*. AAS: Centre for Land Tenure Studies, Norwegian University of Life Sciences.
<http://www.umb.no/clts/article/clts-reports>
- Bickman, Leonard, and Debra J. Rog, ed. 1998. *Handbook of Applied Social Research Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Dunlap, R. E. 2008. The New Environmental Paradigm Scale: From Marginality to Worldwide Use. I *The Journal of Environmental Education*, vol. 40 Fall 2008, no.1.
- Fowler Jr., Floyd J. & Cosenza, C. (2008). Writing effective questions. I E. D. De Leeuw, J. J. Hox & D. A. Dillman (red.), *International Handbook of Survey Methodology* (s. 136-160). New York: Lawrence Erlbaum Associates
- Grimstad, Sidsel, and Hans Sevatdal. 2007. Norwegian Commons. A brief account of history, status and challenges. In *Noragric Working Paper No. 40*. Aas: Norwegian University of Life Sciences. <http://www.umb.no/clts/article/clts-reports>
- Grønmo, S. 2004. *Samfunnsvitenskapelige metoder*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Haugset, Anne Sigrid. 2011b. Hytteeieres strategier i møte med lover og regler i utmark. *Tidsskriftet Utmark* 2011 (1&2).
- Haugset, Anne Sigrid. 2011a. *Samspillet mellom formelle og uformelle institusjoner i bruk, vern og forvaltning av utmark. En casestudie blant hytteeiere i Verran kommune i Nord-Trøndelag*. Rapport 5/2011. Trondheim: Norsk senter for bygdeforskning.
- Haugset, Anne Sigrid. 2010. *Institusjoner, aktører og ressurser i utmark*. Arbeidsnotat 2011:A9. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling.
- Hawcroft, L. J. og Milfont, T. L. 2010. The use (and abuse) of the new environmental paradigm scale over the last 30 years: A meta-analysis. I *Journal of Environmental Psychology* 30 (2010), 143-158.
- Høyesterett. 1937. Dom 19 mars 1937 i L.nr. 36/1 s.å.: Peter Ystmark m.fl. (advokat O. Solnørdal) mot A/S Folla (advokat Valentin Voss og advokat T. Bendixen) og Spillum Dampsag og Høvleri (advokat G. Sjaastad). *Norsk Retstidende* 102:158-172.
- Kaltenborn, Bjørn P., Oddgeir Andersen, Joar Vittersø, and Tore K. Bjerke. 2012. Attitudes of Norwegian ptarmigan hunters towards hunting goals and harvest regulations: the effects of environmental orientation. *Biodiversity and Conservation* 21 (13):3369-3384.
- Kaltenborn, Bjørn P., Oddgeir Andersen, and Christian Nellemann. 2009. Amenity development in the Norwegian mountains: Effects of second home owner environmental attitudes on preferences for alternative development options. *Landscape and Urban Planning* 91 (4):195-201.
- Mangione, Thomas W. 1998. Mail Surveys. In *Handbook of Applied Social Research Methods*, edited by L. Bickman and D. J. Rog, 399-427. Thousand Oaks, CA: Sage.

Stinchcombe, A. L. 2005. *The Logic of Social Research*. Chicago: The University of Chicago Press Books.

Stortinget. 1857 [1905]. Lov 1857-10-12 Indeholdende bestemmelser om almindingsskove. In *Almindelig Norsk Lovsamling. Andet Bind 1851-1876*, edited by P. I. Paulsen, J. E. Thomle and C. S. Thomle, 211-212. Oslo: Aschehoug.

Stortinget. 1863 [1905]. Lov 1863-06-22 Om skovvæsenet. In *Almindelig Norsk Lovsamling. Andet Bind 1851-1876*, edited by P. I. Paulsen, J. E. Thomle and C. S. Thomle, 461-477. Oslo: Aschehoug.

Lover fra Lovdata.no, januar 2013:

LOV 1957-06-28 nr 16: Lov om friluftslivet [friluftsløven].

LOV 1992-06-19 nr 59: Lov om bygdeallmenninger.

LOV 1981-05-29 nr 38: Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven).

Avisartikler (faksimiler hentet fra www.avishistorien.no, desember 2012):

Trønder-Avisa. 2004 a. Oppfordrer til ulovlig jakt. 16. september 2004, side 19.

Trønder-Avisa. 2004 b. Utenbygds jegere utnytter konflikt. 24. september 2004 side 12.

Trønder-Avisa. 2003. Jegere anmeldt. 21. oktober 2003 side 5.

Trønder-Avisa. 1998 a. Tvisten i Verran på nytt spor. Norske Skog og bruksberettigede enig om småviltjakten. 1. juli 2003 side 6.

Trønder-Avisa. 1998 b. Sterkt misfornøyd. 1. juli 2003 side 6.

Trønder-Avisa. 1997 a. Follatvisten i Fylkestinget. 17. juni 1997 side 13.

Trønder-Avisa. 1997 b. Utmarksstriden tilspisses. 1. september side 5.

Vedlegg 1:
Spørreskjema i papir
inkl. informantbrev og påminnelse.

19

Navn og adresse til invitert person

Spørreundersøkelse om bruk, vern og forvaltning av utmark i Verran

Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) gjennomfører en spørreundersøkelse blant brukere av utmarka i Verran kommune, der vi studerer holdninger til bruk, vern og forvaltning av natur og utmark. Vi inviterer med dette deg til å delta i undersøkelsen, som vi regner med vil ta cirka 15-30 minutter å fylle ut.

Svar gjerne på internett: Gå inn på www.tfou.no/utmark, og bruk ID-koden som står øverst på spørreskjemaet som er vedlagt. ID-koden kan ikke spores tilbake til deg, men sikrer at bare de som er invitert kan svare på nettskjemaet.

Eller du kan svare på papir: Vedlagt er et spørreskjema og en ferdig frankert svarkonvolutt.

Du blir invitert med i denne undersøkelsen fordi du er medlem i Holden eller Fergeli hytteeierforening, styret for beite- og bruksberettigede i allmenningene og/eller Malm jeger og fiskeforening, eller står registrert i Jegerregisteret. Disse foreningene har stilt medlemmenes adresser til disposisjon for oss. De vil på sin side få en anonymisert oversikt over hva medlemmene deres samlet sett mener om ulike forhold, i etterkant av undersøkelsen. Slik kan foreningene bruke denne informasjonen i arbeidet sitt for medlemmenes interesser.

Det er frivillig å delta. Alle svar vil bli behandlet konfidensielt, og du som svarer er anonym. Det er ingen oppdragsgiver for spørreundersøkelsen, som finansieres av Norges forskningsråd (Småforsk) og TFoU/UMB. Prosjektet er godkjent av Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS. De innsamlede dataene skal brukes som grunnlag for å skrive forskningsartikler om sedvane og bruk av utmark.

Vi håper du vil bidra i spørreundersøkelsen, ved å fylle ut spørreskjemaet og sende det tilbake til oss i vedlagte frankerte svarkonvolutt **innen 25. mai**. Har du spørsmål, kontakt Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682/ anne.s.haugset@tfou.no.

Med vennlig hilsen

**Anne Sigrid Haugset,
forsker, Trøndelag
Forskning og Utvikling**

**Erling Berge,
professor, Institutt for
landskapsplanlegging, UMB**

Du kan også besvare undersøkelsen via mobil eller nettbrett ved å scanne denne koden:

Bakgrunnsinformasjon om deg:

Kjønn: Mann
Kvinne

Født: 19_____

Utdanning:

Grunnskole (folkeskole, ungdomsskole)	☐
Videregående skole (1-3 år ut over grunnskole)	☐
Kort høyskole-/universitetsutdanning (3-4 år)	☐
Lang høyskole-/universitetsutdanning (> 4 år)	☐

Yrke: _____

Bosted:

Nabokommune til Verran	☐
Malm/Follafoss	☐
Verran utenom Malm/Follafoss	☐
Andre steder	☐

Hvis du bor eller har bodd i Verran kommune, hvor lenge har du bodd der? Cirka _____ år

Eier du utmarksområder større enn en hyttetomt, i utmarka i Verran? Ja
Nei

Er du medlem i en eller flere av følgende foreninger (sett kryss)?

Holden hytteeierforening	☐
Malm jeger- og fiskeforening	☐
Fergeli hytteeierforening	☐
Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger	☐

Har du eller familien din:

	Ja	Nei	Vet ikke
Hytte i nærheten av Holden?	☐	☐	☐
Hytte i Fergeli?	☐	☐	☐
Hytte et annet sted i Verran kommune?	☐	☐	☐
Beiterett i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Beiterett i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Seter i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Seter i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for småvilt i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for storvilt i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for småvilt i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for storvilt i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Fiskerett i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Fiskerett i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Virkesrett (tømmer) i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Virkesrett (tømmer) i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐

Naturverdier og naturvern

Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur og utmark for deg?

	Lite viktig									Svært viktig	Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Stillhet, fred og ro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å være alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å treffe andre mennesker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakkert landskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til vann	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lett å komme seg dit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lett å bevege seg i	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gir trim og mosjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uberørt av menneskelig aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på ulike plantearter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på ulike dyrearter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på insekter, småkryp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Utsetting av fisk	☐ Ja	☐ Nei
Tynningsfiske	☐ Ja	☐ Nei
Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage klopper, vandreplank, rydde stier, bygge gapahuk...)	☐ Ja	☐ Nei
Vilttelling (f. eks rypetaksering)	☐ Ja	☐ Nei
Kalking av surt vann	☐ Ja	☐ Nei
Vinterfôring av hjortevilt	☐ Ja	☐ Nei
Andre tiltak? (skriv her)		

Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen? Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvis ja: Hvilke? _____

Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen? Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvis ja: Hva da? _____

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark?

Ikke positiv									Svært positiv	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:

	Helt uenig									Helt enig	Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmarka

Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

	Fritt fram	Mindre strengt enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag
Motorferdsel på vann	☐	☐	☐	☐
Motorferdsel på snø	☐	☐	☐	☐
Motorferdsel på barmark	☐	☐	☐	☐
Bygging av veg inn i området	☐	☐	☐	☐
Etablering av nye hytteområder	☐	☐	☐	☐
Fortetting av hytteområdene	☐	☐	☐	☐
Beiting av sau	☐	☐	☐	☐
Beiting av rein	☐	☐	☐	☐
Beiting av storfe	☐	☐	☐	☐
Skogsdrift på vinterføre	☐	☐	☐	☐
Skogsdrift på barmark	☐	☐	☐	☐
Vindkraftproduksjon	☐	☐	☐	☐
Vannkraftproduksjon	☐	☐	☐	☐
Bygging av kraftlinjer	☐	☐	☐	☐
Oppsetting av mobilmaster	☐	☐	☐	☐

Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle
Skogsdrift/tømmeruttak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vern av området	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bygging av skogsbilveger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beiting/beitebruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraftproduksjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Motorisert ferdsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hyttebygging	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark?

	Liten tillit									Stor tillit	Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Grunneier som bor i Verran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneier som ikke bor i Verran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellstyret (i statsallmenninger)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den lokale lensmannen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Politiet i Nord-Trøndelag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunepolitikere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommuneadministrasjonen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viltnemda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmannens miljøvern avdeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Direktoratet for naturforvaltning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statens naturoppsyn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Miljøverndepartementet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stortinget	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Jakt og fiske

Går du på jakt?

- Ja, småviltjakt
 Ja, storviltjakt
 Ja, både småviltjakt og storviltjakt
 Nei, går ikke på jakt

Hvor mange dager var du på jakt i løpet av jaktseasonen 2011/2012? Cirka _____ dager.

Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?

Lite viktig										Svært viktig	Vet ikke
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune? Ja
 Nei

Hvis ja – hvor mange fisketurer (med stang, oter, garnfiske, isfiske mm) var du på i løpet av det siste året? Cirka _____ turer.

Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

Lite aktiv									Svært aktiv	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor viktig er tilgang til fiske i vassdrag og fjellvatn i Verran for deg?

Lite viktig									Svært viktig	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Jakt- og fiskeretten i Follafoss allmenning er omstridt. Mange i lokalsamfunnet vil hevde dette er gamle allmenningsretter for bygdefolket. Andre vil anta at jakt- og fiskerettene tilhører grunneieren. At grunneier har rettighetene innebærer blant annet at det er opp til grunneier å bestemme prisen, om det skal være fritt jaktkortsalg eller om en vil begrense kortsalget (selge området eksklusivt).

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

- Grunneier har jakt- og fiskerettene
 Grunneier er ikke alene om å ha jakt- og fiskerettigheter
 Jeg har ingen mening om det

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning, vil mene at (sett ett kryss per rad):

	Ingen	Noen	Halvparten	Mer enn halvparten	Alle
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?	☐	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	☐	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	☐	☐	☐	☐	☐

Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

- Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter
 Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang
 Nei
 Vet ikke

Hvor vanlig vil du si at dette er?

Lite vanlig									Svært vanlig	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvor vanlig vil du si at dette er?

Lite vanlig									Svært vanlig	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

- Ja
 Nei
 Vet ikke

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort? Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvor vanlig vil du si at dette er?

Lite vanlig										Svært vanlig	Vet ikke
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta? Ja
 Nei
 Vet ikke

Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha til jakt og fiske i Follafoss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt
Grunneier	☐	☐	☐	☐
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	☐	☐	☐	☐
Hyttefolk i området	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket (innbyggere Malm/Follafoss)	☐	☐	☐	☐
Slektninger/familie av bygdefolket	☐	☐	☐	☐
Innbyggere i hele Verran kommune	☐	☐	☐	☐
Utflyttede verrabygg	☐	☐	☐	☐
Alle landets innbyggere	☐	☐	☐	☐

Vi takker for at du tok deg tid til å delta i undersøkelsen, og ønsker deg en fin vår og sommer!

Til inviterte deltakere

Påminnelse om spørreundersøkelsen om bruk, vern og forvaltning av utmarka i Verran

Vi ønsker med dette å minne deg om spørreundersøkelsen du fikk tilsendt for få uker siden, med spørsmål om ditt syn på bruk, vern og forvaltning av utmark i Verran kommune. Undersøkelsen er helt anonym, så vi vet ikke hvem som har svart og derfor går denne påminnelsen ut til alle. Dersom du allerede har svart, ber vi deg se bort fra dette brevet.

Du kan svare på internett ved å følge denne lenken:

www.tfou.no/utmark

Her får du spørsmål om en ID-kode. Den finner du øverst på spørreskjemaet du fikk tilsendt. ID-koden er for å sikre at bare de som er invitert svarer på undersøkelsen, og kan ikke kobles til ditt navn.

Du kan også svare ved å fylle ut og sende inn papirskjemaet du fikk tilsendt cirka 9. mai sammen med en frankert svarconvolutt.

Mistet spørreskjemaet og ID-koden?

Dersom du har mistet spørreskjemaet kan du kontakte oss for å få en ny ID-kode, eller eventuelt et nytt papirspørreskjema dersom du foretrekker det. Ta da kontakt med

Anne Sigrid Haugset, Trøndelag Forskning og Utvikling,

Tlf. 995 46 682 (SMS eller ring)

E-post: anne.s.haugset@tfou.no

Vi håper så mange som mulig vil svare på undersøkelsen, ikke minst fordi det vil komme våre samarbeidspartnere i lokale foreninger i Verran til gode i arbeidet deres. De har velvillig stilt medlemslistene sine til disposisjon for oss forskere, mot at foreningen får en oppsummering av hva medlemmene deres mener om ulike forhold i utmarka. Vi understreker at det er frivillig å delta, og at alle data behandles konfidensielt og anonymt. Prosjektet er godkjent av Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste.

Med vennlig hilsen

**Anne Sigrid Haugset,
forsker, Trøndelag
Forskning og Utvikling**

**Erling Berge,
professor, Institutt for
landskapsplanlegging, UMB**

Postboks 2501, 7729 STEINKJER

Telefon: 74 13 46 60

Bankgiro: 4202 28 40880

<http://www.tfou.no>

Besøksadresse Steinkjer:

Kongensgt. 42, Steinkjer

Besøksadresse Trondheim:

E.C. Dahls gate 2, Trondheim

Anne Sigrid Haugset

Til: respondenter etter liste
Emne: Spørreundersøkelse om bruk, vern og forvaltning av utmark i Verran

Spørreundersøkelse om bruk, vern og forvaltning av utmark i Verran

Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU) og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) gjennomfører en spørreundersøkelse blant brukere av utmarka i Verran kommune, der vi studerer holdninger til bruk, vern og forvaltning av natur og utmark. Vi inviterer med dette deg til å delta i undersøkelsen, som vi regner med vil ta cirka 15-30 minutter å fylle ut.

Gå til det nettbaserte spørreskjemaet ved å følge denne lenken: [\[Unik lenke\]](#)

Du blir invitert med i denne undersøkelsen fordi du er medlem i Fergeli hytteeierforening, og/eller Malm jeger og fiskeforening. Disse foreningene har stilt medlemmenes e-postadresser til disposisjon for oss. De vil på sin side få en anonymisert oversikt over hva medlemmene deres samlet sett mener om ulike forhold, i etterkant av undersøkelsen. Slik kan foreningene bruke denne informasjonen i arbeidet sitt for medlemmenes interesser. Undersøkelsen gjennomføres også med papirskjema til de vi ikke har e-postadresse til.

Det er frivillig å delta. Alle svar vil bli behandlet konfidensielt, og du som svarer er anonym. Det er ingen oppdragsgiver for spørreundersøkelsen, som finansieres av Norges forskningsråd (Småforsk) og TFoU/UMB. Prosjektet er godkjent av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjenest. De innsamlede dataene skal brukes som grunnlag for å skrive forskningsartikler om sedvane og bruk av utmark.

Vi håper du vil bidra i spørreundersøkelsen, ved å fylle ut spørreskjemaet **innen 25. mai**. Har du spørsmål, kontakt Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682/ anne.s.haugset@tfou.no.

Med vennlig hilsen

Anne Sigrid Haugset,
forsker, Trøndelag Forskning og
Utvikling

Erling Berge,
professor, Institutt for
landskapsplanlegging, UMB

Bruk av utmark i Verran

Dette spørreskjemaet er en del av undersøkelsen **Bruk av utmarka i Verran kommune** i regi av **Universitetet for Miljø og biovitenskap (UMB)** og **Trøndelag Forskning og Utvikling**, og som vi gjør i samarbeid med **Holden og Fergeli hytteeierforeninger**, **Styret for beite- og bruksberettigede i Follafooss og Fergeli allmenninger** og **Malm jeger og fiskeforening**. Disse foreningenes medlemmer er invitert med i undersøkelsen. Foreningene får anonymiserte resultater fra undersøkelsen til bruk i sitt arbeid for sine medlemmer.

Det under gjelder kun de som fikk invitasjon i posten. Du har fått et brev i posten med invitasjon til å delta i undersøkelsen. På papirspørreskjemaet i dette brevet står en kode. Skriv denne i det første feltet i undersøkelsen. Undersøkelsen er anonym og svarene behandles konfidensielt, men ID-koden sikrer at bare den som er invitert med brev kan svare på spørreskjemaet på nettet.

- 1. Skriv inn ID-koden du fikk i brevet.**
(Dersom du har fått invitasjon på e-post, skriver du bare «xxx» i dette feltet)

_____

2. Kjønn

- Mann
 Kvinne

3. Hvilket år er du født?

_____

4. Utdanning

- Grunnskole (folkeskole, ungdomsskole)
 Videregående skole (1-3 år ut over grunnskole)
 Kort høyskole-/universitetsutdanning (3-4 år)
 Lang høyskole-/universitetsutdanning (> 4 år)

5. Yrke

---

6. Bosted

- Nabokommune til Verran
- Malm/Follafoss
- Verran utenom Malm/Follafoss
- Andre steder

7. Hvis du bor eller har bodd i Verran kommune, hvor lenge har du bodd der?

Antall år (omtrent):

---

8. Eier du utmarksområder større enn en hyttetomt, i utmarka i Verran?

- Ja
- Nei

9. Er du medlem i en eller flere av følgende foreninger (sett kryss)?

- Holden hytteeierforening
- Malm jeger- og fiskeforening
- Fergeli hytteeierforening
- Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger

10. Har du eller familien din:

	Ja	Nei	Vet ikke
Hytte i nærheten av Holden?	☐	☐	☐
Hytte i Fergeli?	☐	☐	☐
Hytte et annet sted i Verran kommune?	☐	☐	☐
Beiterett i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Beiterett i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Seter i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Seter i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for småvilt i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for storvilt i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for småvilt i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Jaktrett for storvilt i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Fiskerett i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Fiskerett i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐
Virkesrett (tømmer) i Follafoss allmenning?	☐	☐	☐
Virkesrett (tømmer) i Fergeli allmenning?	☐	☐	☐

Naturverdier og naturvern

11. Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur og utmark for deg?

	1- Lite viktig	2	3	4	5	6	7	8	9	10- Svært viktig	Vet ikke
Stillhet, fred og ro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å være alene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mulighet til å treffe andre mennesker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vakkert landskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til vann	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lett å komme seg dit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lett å bevege seg i	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gir trim og mosjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uberørt av menneskelig aktivitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på ulike plantearter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på ulike dyrearter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rik på insekter, småkryp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

	Ja	Nei
Utsetting av fisk	☐	☐
Tynningsfiske	☐	☐
Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage klopper, vandreplank, rydde stier, bygge gapahuk...)	☐	☐
Vilttelling (f. eks rypetaksering)	☐	☐
Kalking av surt vann	☐	☐
Vinterfôring av hjortevilt	☐	☐

Andre tiltak? Skriv her:

---

13. Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

14. Hvis ja: Hvilke?

---

15. Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

16. Hvis ja: Hva da?

---

17. Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark?

- 1 - Ikke positiv
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 - Svært positiv
- Vet ikke

18. I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:

	1 - Helt uenig	2	3	4	5	6	7	8	9	10 - Helt enig	Vet ikke
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmarka

19. Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

Hvordan bør følgende aktiviteter reguleres:

	Fritt fram	Mindre strengt enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag
Motorferdsel på vann	☐	☐	☐	☐
Motorferdsel på snø	☐	☐	☐	☐
Motorferdsel på barmark	☐	☐	☐	☐
Bygging av veg inn i området	☐	☐	☐	☐
Eablering av nye hytteområder	☐	☐	☐	☐
Fortetting av hytteområdene	☐	☐	☐	☐
Beiting av sau	☐	☐	☐	☐
Beiting av rein	☐	☐	☐	☐
Beiting av storfe	☐	☐	☐	☐
Skogsdrift på vinterføre	☐	☐	☐	☐
Skogsdrift på barmark	☐	☐	☐	☐
Vindkraftproduksjon	☐	☐	☐	☐
Vannkraftproduksjon	☐	☐	☐	☐
Bygging av kraftlinjer	☐	☐	☐	☐
Oppsetting av mobilmaster	☐	☐	☐	☐

20. Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle
Skogsdrift/tømmeruttak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vern av området	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bygging av skogsbilveger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beiting/beitebruk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraftproduksjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Motorisert ferdsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hyttebygging	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stor tillit	Vet ikke
Grunneier som bor i Verran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grunneier som ikke bor i Verran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fjellstyret (i statsallmenninger)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Den lokale lensmannen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Politiet i Nord-Trøndelag	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunepolitikerne	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommuneadministrasjonen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Viltnemda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkesmanne ns miljøvern avdeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Direktoratet for naturforvaltni ng	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statens naturoppsyn	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Miljøverndepa rtementet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stortinget	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Jakt og fiske

22. Går du på jakt?

- Ja, småviltjakt
- Ja, storviltjakt
- Ja, både småviltjakt og storviltjakt
- Nei, går ikke på jakt

23. Hvor mange dager var du på jakt i løpet av jaktseasonen 2011/2012?

Ca. antall dager:

_____

24. Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?

- 1 - Lite viktig
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 - Svært viktig
- Vet ikke

25. Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?

- Ja
- Nei

26. Hvis ja – hvor mange fisketurer (med stang, oter, garnfiske, isfiske mm) var du på i løpet av det siste året?

Ca. antall turer:

_____

27. Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

- 1 Lite aktiv
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 Svært aktiv
- Vet ikke

28. Hvor viktig er tilgang til fiske i vassdrag og fjellvatn i Verran for deg?

- 1 Lite viktig
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 Svært viktig
- Vet ikke

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Jakt- og fiskeretten i Follafoss allmenning er omstridt. Mange i lokalsamfunnet vil hevde dette er gamle allmenningsretter for bygdefolket. Andre vil anta at jakt- og fiskerettene tilhører grunneieren. At grunneier har rettighetene innebærer blant annet at det er opp til grunneier å bestemme prisen, om det skal være fritt jaktkortsalg eller om en vil begrense kortsalget (selge området eksklusivt).

29. Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

- Grunneier har jakt- og fiskerettene
- Grunneier er ikke alene om å ha rettigheter
- Jeg har ingen mening om det

30. Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

31. Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning vil mene at:

	Ing en	No en	Halvp arten	Mer enn halvp parten	All e
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?	☐	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	☐	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	☐	☐	☐	☐	☐

32. Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

- Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter
- Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang
- Nei
- Vet ikke

33. Hvor vanlig vil du si at dette er?

- 1 Lite vanlig
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 Svært vanlig
- Vet ikke

34. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

35. Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

36. Hvor vanlig vil du si at dette er?

- 1 Lite vanlig
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 Svært vanlig
- Vet ikke

37. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

38. Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

39. Hvor vanlig vil du si at dette er?

- 1 Lite vanlig
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 Svært vanlig
- Vet ikke

40. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

41. Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha til jakt og fiske i Follafoss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storvilt jakt
Grunneier	☐	☐	☐	☐
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	☐	☐	☐	☐
Hyttefolk i området	☐	☐	☐	☐
Bygdefolket (Malm/Follafoss)	☐	☐	☐	☐
Slektninger/familie av bygdefolket	☐	☐	☐	☐
Innbyggere i hele Verran kommune	☐	☐	☐	☐
Utflyttede verrabygg	☐	☐	☐	☐
Alle landets innbyggere	☐	☐	☐	☐

Vedlegg 3:

Variabelliste

GroupId	Numeric	Group Id
Q1	String	1. Skriv inn ID-koden du fikk i brevet.
Q2	Numeric	2. Kjønn
Q3	Numeric	3. Hvilket år er du født?
Q4	Numeric	4. Utdanning
Q5	String	5. Yrke
Q6	Numeric	6. Bosted
Q7	Numeric	7. Hvis du bor eller har bodd i Verran kommune, hvor lenge har du bodd der?
Q8	Numeric	8. Eier du utmarksområder større enn en hyttetomt, i utmarka i Verran?
Q9_1	Numeric	9. Er du medlem i en eller flere av f... Holden hytteeierforening
Q9_2	Numeric	9. Er du medlem i en eller flere av f... Malm jeger- og fiskeforening
Q9_3	Numeric	9. Er du medlem i en eller flere av f... Fergeli hytteeierforening
Q9_4	Numeric	9. Er du medlem i en eller flere av f... Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger
Q10_1	Numeric	Hytte i nærheten av Holden?
Q10_2	Numeric	Hytte i Fergeli?
Q10_3	Numeric	Hytte et annet sted i Verran kommune?
Q10_4	Numeric	Beiterett i Follafoss allmenning?
Q10_5	Numeric	Beiterett i Fergeli allmenning?
Q10_6	Numeric	Seter i Follafoss allmenning?
Q10_7	Numeric	Seter i Fergeli allmenning?
Q10_8	Numeric	Jaktrett for småvilt i Follafoss allmenning?
Q10_9	Numeric	Jaktrett for storvilt i Follafoss allmenning?
Q10_10	Numeric	Jaktrett for småvilt i Fergeli allmenning?
Q10_11	Numeric	Jaktrett for storvilt i Fergeli allmenning?
Q10_12	Numeric	Fiskerett i Follafoss allmenning?
Q10_13	Numeric	Fiskerett i Fergeli allmenning?
Q10_14	Numeric	Virkesrett (tømmer) i Follafoss allmenning?
Q10_15	Numeric	Virkesrett (tømmer) i Fergeli allmenning?
Q11_1	Numeric	Stillhet, fred og ro
Q11_2	Numeric	Mulighet til å være alene
Q11_3	Numeric	Mulighet til å treffe andre mennesker
Q11_4	Numeric	Vakkert landskap
Q11_5	Numeric	Nærhet til vann
Q11_6	Numeric	Lett å komme seg dit
Q11_7	Numeric	Lett å bevege seg i
Q11_8	Numeric	Gir trim og mosjon
Q11_9	Numeric	Uberørt av menneskelig aktivitet
Q11_10	Numeric	Lagt godt til rette for atkomst og bruk
Q11_11	Numeric	Rik på ulike plantearter
Q11_12	Numeric	Rik på ulike dyrearter
Q11_13	Numeric	Rik på insekter, småkryp
Q11_14	Numeric	Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen
Q11_15	Numeric	At skogen binder CO2 og andre klimagasser
Q11_16	Numeric	At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)
Q12_1	Numeric	Utsetting av fisk
Q12_2	Numeric	Tynningsfiske

Q12_3	Numeric	Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage klopper, vandreplank, rydde stier, bygge gapahuk...)
Q12_4	Numeric	Vilttellinger (f. eks rypetaksering)
Q12_5	Numeric	Kalking av surt vann
Q12_6	Numeric	Vinterfôring av hjortevilt
Q12_Open	String	12. Andre tiltak? Skriv her:
Q13	Numeric	13. Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?
Q14	String	14. Hvis ja: Hvilke?
Q15	Numeric	15. Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?
Q16	String	16. Hvis ja: Hva da?
Q17	Numeric	17. Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark?
Q18_1	Numeric	Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre
Q18_2	Numeric	Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig
Q18_3	Numeric	Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet
Q18_4	Numeric	Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker
Q18_5	Numeric	Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn
Q18_6	Numeric	Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe
Q19_1	Numeric	Motorferdsel på vann
Q19_2	Numeric	Motorferdsel på snø
Q19_3	Numeric	Motorferdsel på barmark
Q19_4	Numeric	Bygging av veg inn i området
Q19_5	Numeric	Etablering av nye hytteområder
Q19_6	Numeric	Fortetting av hytteområdene
Q19_7	Numeric	Beiting av sau
Q19_8	Numeric	Beiting av rein
Q19_9	Numeric	Beiting av storfe
Q19_10	Numeric	Skogsdrift på vinterføre
Q19_11	Numeric	Skogsdrift på barmark
Q19_12	Numeric	Vindkraftproduksjon
Q19_13	Numeric	Vannkraftproduksjon
Q19_14	Numeric	Bygging av kraftlinjer
Q19_15	Numeric	Oppsetting av mobilmaster
Q20_1_1	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ Grunneier
Q20_1_2	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ De med beite- og bruksretter
Q20_1_3	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ Hyttefolk
Q20_1_4	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ Folket i de nærmeste bygdene
Q20_1_5	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ Kommunens innbyggere
Q20_1_6	Numeric	20. Etter din men... Skogsdrift/ Alle
Q20_3_1	Numeric	20. Etter din men... Vern av området Grunneier
Q20_3_2	Numeric	20. Etter din men... Vern av området De med beite- og bruksretter
Q20_3_3	Numeric	20. Etter din men... Vern av området Hyttefolk
Q20_3_4	Numeric	20. Etter din men... Vern av området Folket i de nærmeste bygdene
Q20_3_5	Numeric	20. Etter din men... Vern av området Kommunens innbyggere
Q20_3_6	Numeric	20. Etter din men... Vern av området Alle
Q20_4_1	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... Grunneier
Q20_4_2	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... De med beite- og bruksretter
Q20_4_3	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... Hyttefolk
Q20_4_4	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... Folket i de nærmeste bygdene

Q20_4_5	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... Kommunens innbyggere
Q20_4_6	Numeric	20. Etter din men... Bygging av skogsb... Alle
Q20_5_1	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk Grunneier
Q20_5_2	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk De med beite- og bruksretter
Q20_5_3	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk Hyttefolk
Q20_5_4	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk Folket i de nærmeste bygdene
Q20_5_5	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk Kommunens innbyggere
Q20_5_6	Numeric	20. Etter din men... Beiting/beitebruk Alle
Q20_6_1	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon Grunneier
Q20_6_2	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon De med beite- og bruksretter
Q20_6_3	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon Hyttefolk
Q20_6_4	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon Folket i de nærmeste bygdene
Q20_6_5	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon Kommunens innbyggere
Q20_6_6	Numeric	20. Etter din men... Kraftproduksjon Alle
Q20_7_1	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel Grunneier
Q20_7_2	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel De med beite- og bruksretter
Q20_7_3	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel Hyttefolk
Q20_7_4	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel Folket i de nærmeste bygdene
Q20_7_5	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel Kommunens innbyggere
Q20_7_6	Numeric	20. Etter din men... Motorisert ferdsel Alle
Q20_8_1	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging Grunneier
Q20_8_2	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging De med beite- og bruksretter
Q20_8_3	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging Hyttefolk
Q20_8_4	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging Folket i de nærmeste bygdene
Q20_8_5	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging Kommunens innbyggere
Q20_8_6	Numeric	20. Etter din men... Hyttebygging Alle
Q21_1	Numeric	Grunneier som bor i Verran
Q21_2	Numeric	Grunneier som ikke bor i Verran
Q21_3	Numeric	Fjellstyret (i statsallmenninger)
Q21_4	Numeric	Den lokale lensmannen
Q21_5	Numeric	Politiet i Nord-Trøndelag
Q21_6	Numeric	Kommunepolitikerne
Q21_7	Numeric	Kommuneadministrasjonen
Q21_8	Numeric	Viltnemda
Q21_9	Numeric	Fylkesmannens miljøvernavdeling
Q21_10	Numeric	Direktoratet for naturforvaltning
Q21_11	Numeric	Statens naturoppsyn
Q21_12	Numeric	Miljøverndepartementet
Q21_13	Numeric	Stortinget
Q22	Numeric	22. Går du på jakt?
Q23	Numeric	23. Hvor mange dager var du på jakt i løpet av jaktseasonen 2011/2012?
Q24	Numeric	24. Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?
Q25	Numeric	25. Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?
Q26	Numeric	26. Hvis ja – hvor mange fisketurer (med stang, oter, garnfiske, isfiske mm) var du på i løpet av det siste året?
Q27	Numeric	27. Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?
Q28	Numeric	28. Hvor viktig er tilgang til fiske i vassdrag og fjellvatn i Verran for deg?
Q29	Numeric	29. Hva mener du om dette når det gjelder Follafoass allmenning?
Q30	Numeric	30. Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoass allmenning?
Q31_1	Numeric	Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?
Q31_2	Numeric	Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?

Q31_3	Numeric	Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?
Q32	Numeric	32. Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Folla foss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?
Q33	Numeric	33. Hvor vanlig vil du si at dette er?
Q34	Numeric	34. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?
Q35	Numeric	35. Kjenner du noen som går på småviltjakt i Folla foss allmenning uten å kjøpe jaktkort?
Q36	Numeric	36. Hvor vanlig vil du si at dette er?
Q37	Numeric	37. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?
Q38	Numeric	38. Kjenner du noen som går på storviltjakt i Folla foss allmenning uten å kjøpe jaktkort?
Q39	Numeric	39. Hvor vanlig vil du si at dette er?
Q40	Numeric	40. Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?
Q41_1_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Grunneier Fiske i fjellvatna
Q41_1_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Grunneier Småviltjakt uten hund
Q41_1_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Grunneier Småviltjakt med hund
Q41_1_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Grunneier Storviltjakt
Q41_2_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Beite- og bruksre... Fiske i fjellvatna
Q41_2_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Beite- og bruksre... Småviltjakt uten hund
Q41_2_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Beite- og bruksre... Småviltjakt med hund
Q41_2_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Beite- og bruksre... Storviltjakt
Q41_3_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Hyttefolk i området Fiske i fjellvatna
Q41_3_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Hyttefolk i området Småviltjakt uten hund
Q41_3_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Hyttefolk i området Småviltjakt med hund
Q41_3_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Hyttefolk i området Storviltjakt
Q41_4_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Bygdefolket (Malm... Fiske i fjellvatna
Q41_4_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Bygdefolket (Malm... Småviltjakt uten hund
Q41_4_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Bygdefolket (Malm... Småviltjakt med hund
Q41_4_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Bygdefolket (Malm... Storviltjakt
Q41_5_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Slektninger/famil... Fiske i fjellvatna
Q41_5_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Slektninger/famil... Småviltjakt uten hund
Q41_5_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Slektninger/famil... Småviltjakt med hund
Q41_5_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Slektninger/famil... Storviltjakt
Q41_6_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Innbyggere i hele... Fiske i fjellvatna
Q41_6_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Innbyggere i hele... Småviltjakt uten hund
Q41_6_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Innbyggere i hele... Småviltjakt med hund
Q41_6_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Innbyggere i hele... Storviltjakt
Q41_7_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Utflyttede verrabygg Fiske i fjellvatna
Q41_7_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Utflyttede verrabygg Småviltjakt uten hund
Q41_7_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Utflyttede verrabygg Småviltjakt med hund
Q41_7_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Utflyttede verrabygg Storviltjakt
Q41_8_1	Numeric	41. Hvilke rettig... Alle landets innb... Fiske i fjellvatna
Q41_8_2	Numeric	41. Hvilke rettig... Alle landets innb... Småviltjakt uten hund
Q41_8_3	Numeric	41. Hvilke rettig... Alle landets innb... Småviltjakt med hund
Q41_8_4	Numeric	41. Hvilke rettig... Alle landets innb... Storviltjakt
kommentar1	String	kommentar
kommentar2	String	kommentar
Alder	Numeric	Alder (= 2012 – Q3 [Hvilket år er du født?])
Jeger	Numeric	Jeger eller ikke (0: Q22 = 4, 1: Q22 =1, 2 eller 3)

Rapport til Holden hytteeierforening: Spørreundersøkelse om bruk og vern av natur i Verran kommune.

Dette er en enkel rapportering av svarene på spørreundersøkelsen, for de av respondentene som har krysset av for at de er medlemmer av Holden hytteeierforening. Dette gjelder i alt 121 personer. Undersøkelsen ble sendt ut til alle medlemmene i henhold til lista vi fikk fra dere, og der det var to medlemmer i samme husstand ble det lagt ved to skjema.

Ikke alle har svart på alle spørsmålene på spørreskjemaet. Ved tabellene/prosentoversiktene er det oppgitt N, som viser til det antallet personer som har svart på spørsmålet. Rapporteringen av bakgrunnsvariablene er forenklet noe. For de svaralternativene som er valgt av færre enn 3 personer, er ikke frekvens/prosentandel oppgitt (det er markert med «.» i tabellene). Det skal ikke være mulig å identifisere enkeltpersoner gjennom rapporten.

På mange av spørsmålene er det benyttet en vurderingsskala fra 1 (lite av noe) til 10 (mye) pluss vet ikke. Her rapporterer vi gjennomsnittet på skalaen, samt spredningsmålet standardavvik (sier noe om hvor stor variasjon det er i svarene, dvs. om de sprer seg utover hele skalaen eller om respondentene er svært «enige» i sin vurdering). Middelerverdien på skalaen er 5,5. Jo høyere standardavviket er, jo mer spredning/variasjon er det i svarene som er gitt.

Dette datamaterialet er ment til internt bruk i foreningen deres, til hjelp for styret i arbeidet for medlemmene. Dere må gjerne sende det ut til medlemmene, informere om det, tolke og kommentere det internt i foreninga, men vi setter pris på om dere ikke publiserer det offentlig (f. eks på nettsider, Facebook, lokalavisa osv).

Vi takker igjen for samarbeidet om undersøkelsen. Dataene vil bli analysert nå utover førjulsvinteren – men vi startet med å lage rapporter til foreningene vi har samarbeidet med. Skulle det være noe ved denne rapporten som er uklart, som dere vil spørre om eller få utdypet, så bare ta kontakt: Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682. Og som jeg har sagt tidligere, så kan jeg komme og legge fram resultater (de som gjelder deres medlemmer) på et møte eller noe dersom dere vil.

Vennlig hilsen Anne Sigrid Haugset og Erling Berge.

Litt om respondentene (bakgrunnsvariabler):

- 74 prosent menn, 26 prosent kvinner.
- Gjennomsnittsalder 56 år, yngste 30 år, eldste 85 år
- 42 prosent er fra Verran, 21 prosent fra nabokommunene og 36 prosent fra andre kommuner.
- De som bor i eller har bodd i Verran har i snitt bodd der i 38 år.
- 7,5 prosent oppgir at de eier utmark større enn en hyttetomt i Verran.
- 11 prosent er også medlem av Malm JFF
- 9 prosent har hytte annet sted i Verran i tillegg til på Holden

Naturverdier og naturvern

Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur for deg? (skala 1 = lite viktig, 10 = svært viktig, + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik. N= hvor mange har svart på spørsmålet (av i alt 121 personer).

	N	Gjennomsnittsverdi	Vet ikke	Standardavvik
Nærhet til vann	117	9,3		1,3
Vakkert landskap	119	8,9		1,7
Stillhet, fred og ro	116	8,7		1,7
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	119	8,5	1	2,0
Gir trim og mosjon	117	8,2		1,7
Lett å komme seg dit	118	7,8		2,1
Mulighet til å være alene	117	7,7	1	2,0
Lett å bevege seg i	117	7,4	1	2,2
Rik på ulike dyrearter	117	7,2	1	2,1
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	118	7,0	2	2,6
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	118	6,9	2	2,7
Uberørt av menneskelig aktivitet	115	6,8	2	2,6
Rik på ulike plantearter	119	6,5	3	2,4
Mulighet til å treffe andre mennesker	118	5,8		2,7
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	118	5,6	3	2,6
Rik på insekter, småkryp	117	4,6	2	2,6

Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis? (ja/nei)

Utsetting av fisk: 17 prosent (N = 117)

Tynningsfiske: 11 prosent (N = 115)

Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage gapahuk, klopper, turstier...): 29 prosent (N = 116)

Kalking av surt vann: 4 prosent (N = 114)

Vinterforing av hjortevilt: 3 prosent (N = 114)

Annet (åpent spørsmål): Utsetting av div. fugleholker, dugnad i naustområdet, utsetting av canadagås.

Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?

Ja: 3 prosent

Nei: 92 prosent

Vet ikke: 4 prosent

(N = 118)

Aktiviteter som nevnes: *Brenning av avfall, båt og skutertrafikk, småviltjakt.*

Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?

Ja: 36 prosent

Nei: 45 prosent

Vet ikke: 18 prosent

(N = 117)

Aktiviteter som nevnes:

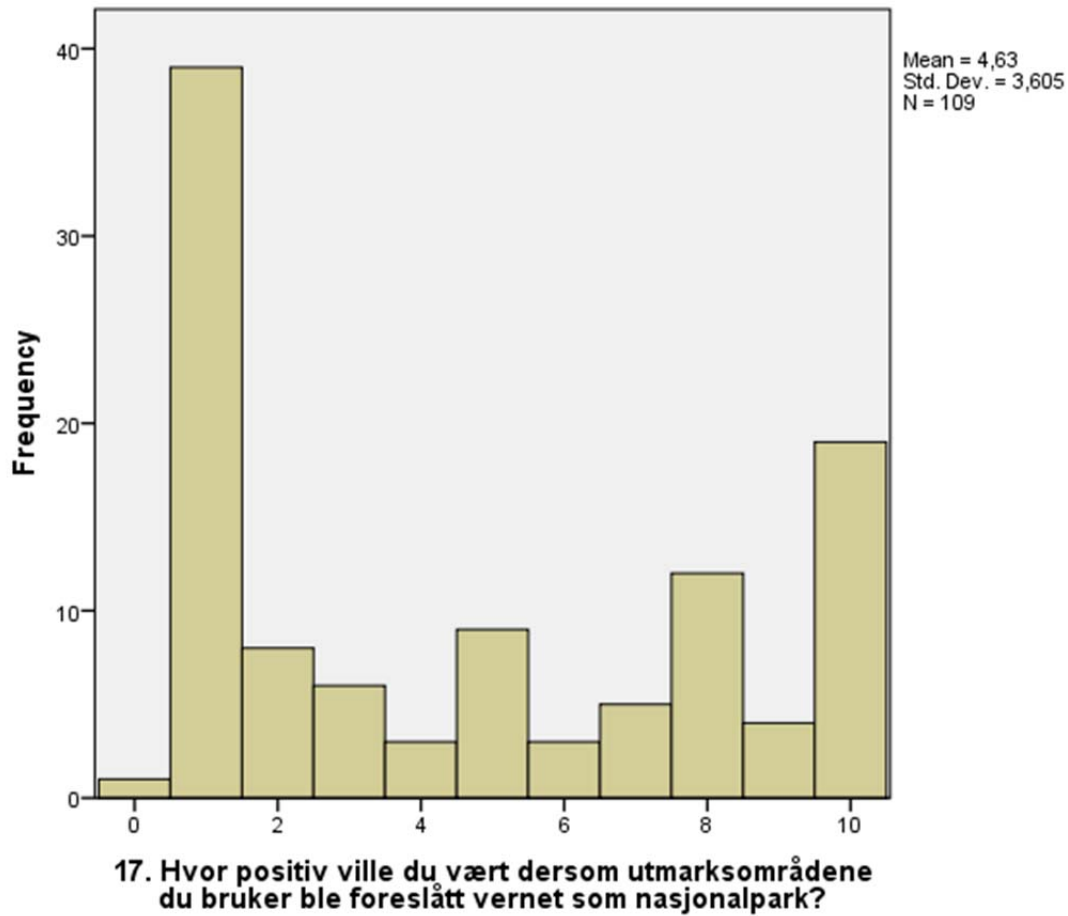
- *Altfor mange hytter i Verran kommune*
- *Barmarkskjøring (samer)*
- *Bruk av skogsmaskiner*
- *Div. motorferdsel i utmark, sommer som vinter*
- *For eksempel bygging av skogsbilveger, jf ulovlig veg ved Holden for et par år siden*
- *For hard jakt på rype med hund, hogst går utover spillplasser for skogsfugl*
- *Hogging av stor furu*
- *Hogst av verneskog (opp mot tregrensa)(slik hogst foregår rundt Holderen, mewd naturødeleggende hogstmaskiner)*
- *Hyttebygging/vannkraft/ skogsdrift sommerstid*
- *Kjøring med ATV utenfor veier/stier. Unødvendig scooterkjøring*
- *Lettere tilgang for scooterkjøring*
- *Misbruk av kjøretøyer*
- *Motorferdsel*
- *Motorferdsel på land*
- *Motorferdsel, flatehogst, stor nedtapping av innsjø*
- *Motorisert ferdsel på land*
- *Motorisert ferdsel*
- *Om hogstflatene blir for store*
- *Scooterkjøring, veibyging*
- *Skeptisk til salting av vei.*
- *Skogfelling*

- *Skogsdrift*
- *Skogshogst med hogstmaskin*
- *Skogshogst med store maskiner nær hytteområder. Store og dype inngrep i naturen. Må ihvertfall kreve at det ryddes opp etter hogsten!*
- *Skogshogst på feil årstid*
- *Skogshogst uten å rydde opp etter seg*
- *Skogsmaskiner*
- *Snauhogst av skog over store områder*
- *Snøscooter. ATV*
- *Snøscooterkjøring*
- *Snøscooterkjøring, snauhogst*
- *Snøscooterkjøring utenfor lovlige områder*
- *Ubegrenset scooterkjøring, det bør være transport til og fra.*
- *Ukontrollert snøscooterkjøring. Unødig kjøring med båt sommers tid.*
- *Unyttig scooter- og båttrafikk*
- *Utstrakt bruk av snøscooter; for stor motorstørrelse på båtmotor; ulovlig hyttebygging*
- *Veibygging, vannkraft og vindkraftutbygging, krafilinjer*
- *Vindkraftutbygging og motorferdsel*

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark? (skala 1 = ikke positiv til 10 = svært positiv + vet ikke).

8 prosent (12 personer) svarer «Vet ikke» på dette spørsmålet. Blant de som har svart ved å bruke skalaen (109 personer) er fordelingen som vist i figuren nedenfor.

Gjennomsnittssvaret er 4,6, dvs. litt under midtpunktet på skalaen (5,5). Standardavviket er 3,6.

I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn: (skala 1 = helt uenig til 10 = helt enig + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	108	1	8,0	2,3
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	107		6,7	2,4
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	107	11	5,1	2,6
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	108	1	5,1	2,8
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	107	1	5,0	2,5
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	107	7	4,4	2,5

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmark

Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

Det er svært få som har svart «Fritt fram». Med mindre enn 3 respondenter på enkelte svaralternativer øker sjansene for identifisering av respondenten. Vi har derfor slått sammen kolonnene for Fritt fram og Mindre strengt... i tabellen under.

	Mindre strengt (inkl. fritt fram) enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag	N
Motorferdsel på vann	27 %	68 %	4 %	121
Motorferdsel på snø	40 %	38 %	22 %	120
Motorferdsel på barmark	8 %	54 %	38 %	119
Bygging av veg inn i området	25 %	41 %	35 %	119
Etablering av nye hytteområder	18 %	57 %	26 %	121
Fortetting av hytteområdene	6 %	51 %	43 %	117
Beiting av sau	10 %	79 %	12 %	119
Beiting av rein	12 %	84 %	3 %	120
Beiting av storfe	7 %	79 %	14 %	120
Skogsdrift på vinterføre	15 %	72 %	13 %	120
Skogsdrift på barmark	4 %	44 %	51 %	118
Vindkraftproduksjon	22 %	36 %	43 %	119
Vannkraftproduksjon	10 %	68 %	22 %	119
Bygging av kraftlinjer	10 %	66 %	24 %	119
Oppsetting av mobilmaster	31 %	61 %	8 %	120

Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle	N
Skogsdrift/tømmeruttak	84 %	35 %	36 %	4 %	17 %	5 %	119
Vern av området	53 %	39 %	42 %	16 %	44 %	30 %	119
Bygging av skogsbilveger	74 %	43 %	42 %	6 %	22 %	15 %	120
Beiting/beitebruk	68 %	72 %	22 %	3 %	10 %	9 %	119
Kraftproduksjon	44 %	14 %	26 %	2 %	42 %	35 %	118
Motorisert ferdsel	61 %	28 %	48 %	6 %	38 %	19 %	120
Hyttebygging	65 %	26 %	47 %	6 %	45 %	15 %	121

Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark? (skala 1 = liten tillit til 10 = stor tillit + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Fjellstyret (i statsallmenninger)	116	15	6,4	2,0
Viltneimda	115	12	6,4	2,0
Grunneier som bor i Verran	117	13	5,9	2,3
Statens naturoppsyn	115	10	5,8	2,7
Den lokale lensmannen	116	16	5,6	2,7
Direktoratet for naturforvaltning	115	7	5,6	2,7
Politiet i Nord-Trøndelag	115	15	5,5	2,5
Fylkesmannens miljøvernavdeling	115	6	5,4	2,7
Miljøverndepartementet	115	9	5,2	2,7
Kommunepolitikere	116	5	5,0	2,5
Stortinget	114	8	4,8	2,5
Kommuneadministrasjonen	114	4	4,8	2,4
Grunneier som ikke bor i Verran	116	14	3,9	2,3

Jakt og fiske

Går du på jakt?

Ja, småviltjakt – 29 prosent
 Ja, storviltjakt – 5 prosent
 Ja, både småviltjakt og storviltjakt – 10 prosent
 Nei, går ikke på jakt – 56 prosent
 (N = 119)

De som oppgir at de går på jakt (53 personer) hadde i snitt 14 jaktdager i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 80, standardavvik 18 dager).

Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som går på jakt) er 7,7 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 2,9.

Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?

Ja – 91 %
 Nei – 9 %
 (N = 117)

De som oppgir at de fisker (105 personer) hadde i snitt 11 fisketurer i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 50, standardavvik 11 turer).

Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 4,8 på skalaen fra 1 (lite aktiv) til 10 (svært aktiv). Standardavviket er 2,2.

Hvor viktig er tilgang til fiske i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 8,6 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 1,9.

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

Grunneier har jakt- og fiskerettene – 9 prosent
Grunneier er ikke alene om å ha jakt- og fiskerettigheter – 70 prosent
Jeg har ingen mening om det – 21 prosent
(N = 116)

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

Ja – 7 prosent
Nei – 81 prosent
Vet ikke – 12 prosent
(N = 117)

Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning, vil mene at (sett ett kryss per rad):

	Ingen	Noen	Halvparten	Mer enn halvparten	Alle	N
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?	5 %	29 %	15 %	32 %	19 %	108
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	12 %	30 %	19 %	24 %	14 %	106
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	25 %	43 %	12 %	11 %	9 %	105

Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter – 41 %
Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang – 12 %
Nei – 22 %
Vet ikke – 25 %
(N = 116)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

44 personer har svart «Vet ikke» (39 %), og 7 har latt være å svare (6 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen) er 7,1 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 3,0.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

Ja – 10 %
 Nei – 46 %
 Vet ikke – 45 %
 (N = 116)

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – 28 %
 Nei – 37 %
 Vet ikke – 34 %
 (N = 118)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

65 personer har svart «Vet ikke» (57 %), og 6 har latt være å svare (5 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen) er 5,0 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 3,0.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 16 %
 Nei – 23 %
 Vet ikke – 60 %
 (N = 116)

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja - .
 Nei – 27 %
 Vet ikke – 70 %
 (N = 110)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

76 personer har svart «Vet ikke» (63 %), og 11 har latt være å svare (9 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen) er 1,7 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 1,8.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 4 %
 Nei – 22 %
 Vet ikke – 74 %
 (N = 116)

Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha adgang til jakt og fiske i Folla foss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt	N
Grunneier	87 %	65 %	62 %	72 %	114
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	75 %	42 %	32 %	23 %	108
Hyttefolk i området	92 %	50 %	35 %	16 %	113
Bygdefolket (innbyggere Malm/Folla foss)	83 %	50 %	38 %	25 %	109
Slektninger/familie av bygdefolket	56 %	25 %	14 %	8 %	101
Innbyggere i hele Verran kommune	75 %	36 %	27 %	18 %	106
Utflyttede verrabygg	63 %	25 %	17 %	8 %	102
Alle landets innbyggere	52 %	12 %	5 %	4 %	101

Vedlegg 5:

Rapport til Fergeli hytteeierforening: Spørreundersøkelse om bruk og vern av natur i Verran kommune.

Dette er en enkel rapportering av svarene på spørreundersøkelsen, for de av respondentene som har krysset av for at de er medlemmer av Fergeli hytteeierforening. Dette gjelder i alt 83 personer. Undersøkelsen ble sendt ut til alle medlemmene i henhold til lista vi fikk fra dere, og der det var to medlemmer i samme husstand ble det lagt ved to skjema. E-postadressene ble brukt til dem vi hadde e-post til.

Ikke alle har svart på alle spørsmålene på spørreskjemaet. Ved tabellene/prosentoversiktene er det oppgitt N, som viser til det antallet personer som har svart på spørsmålet. Rapporteringen av bakgrunnsvariablene er forenklet noe. For de svaralternativene som er valgt av færre enn 3 personer, er ikke frekvens/prosentandel oppgitt (det er markert med «.» i tabellene). Det skal ikke være mulig å identifisere enkeltpersoner gjennom rapporten.

På mange av spørsmålene er det benyttet en vurderingsskala fra 1 (lite av noe) til 10 (mye) pluss Vet ikke. Her rapporterer vi gjennomsnittet på skalaen, samt spredningsmålet standardavvik (sier noe om hvor stor variasjon det er i svarene, dvs. om de sprer seg utover hele skalaen eller om respondentene er svært «enige» i sin vurdering). Middelerdien på skalaen er 5,5. Jo høyere standardavviket er, jo mer spredning/variasjon er det i svarene som er gitt.

Dette datamaterialet er ment til internt bruk i foreningen deres, til hjelp for styret i arbeidet for medlemmene. Dere må gjerne sende det ut til medlemmene, informere om det, tolke og kommentere det internt i foreninga, men vi setter pris på om dere ikke publiserer det offentlig (f. eks på nettsider, Facebook, lokalavis osv).

Vi takker igjen for samarbeidet om undersøkelsen. Dataene vil bli analysert nå utover førjulsvinteren – men vi startet med å lage rapporter til foreningene vi har samarbeidet med. Skulle det være noe ved denne rapporten som er uklart, som dere vil spørre om eller få utdypet, så bare ta kontakt: Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682. Og som jeg har sagt tidligere, så kan jeg komme og legge fram resultater (de som gjelder deres medlemmer) på et møte eller noe dersom dere vil.

Vennlig hilsen Anne Sigrid Haugset og Erling Berge.

Litt om respondentene (bakgrunnsvariabler):

- 60 prosent menn, 40 prosent kvinner.
- Gjennomsnittsalder 62 år, yngste 41 år, eldste 82 år
- 16 prosent er fra Verran, 58 prosent fra nabokommunene og 26 prosent fra andre kommuner.
- De som bor i eller har bodd i Verran har i snitt bodd der i 37 år.
- 7 prosent oppgir at de eier utmark større enn en hyttetomt i Verran.

Naturverdier og naturvern

Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur for deg? (skala 1 = lite viktig, 10 = svært viktig, + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik. N= hvor mange har svart på spørsmålet (av i alt 83 personer).

	N	Gjennomsnitt	Vet ikke	Standardavvik
Nærhet til vann	79	8,7		1,7
Stillhet, fred og ro	80	8,7		1,7
Vakkert landskap	80	8,6		1,5
Gir trim og mosjon	79	8,6		1,5
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	80	8,5		1,6
Lett å komme seg dit	80	8,4		1,6
Lett å bevege seg i	79	8,0	1	1,6
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	80	7,6		2,3
Mulighet til å være alene	80	7,2		2,4
Rik på ulike dyrearter	78	7,0	4	2,0
Uberørt av menneskelig aktivitet	78	6,8		2,2
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	79	6,5	1	2,6
Rik på ulike plantearter	79	6,4	4	2,3
Mulighet til å treffe andre mennesker	77	6,2		2,4
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	79	5,0	2	2,7
Rik på insekter, småkryp	79	4,3	2	2,8

Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis? (ja/nei)

Utsetting av fisk: 7 prosent (N = 73)

Tynningsfiske: 41 prosent (N = 76)

Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage gapahuk, klopper, turstier...): 58 prosent (N = 79)

Annet (åpent spørsmål): Vedlikehold av veg, utbedring av dam, utbygging av mobildekning.

Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?

Ja: .

Nei: 95 prosent

Vet ikke: 4 prosent

(N = 78)

Aktiviteter som nevnes: At man oppholder seg der, garnfiske, at man har hytte.

Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?

Ja: 35 prosent

Nei: 44 prosent

Vet ikke: 21 prosent

(N = 80)

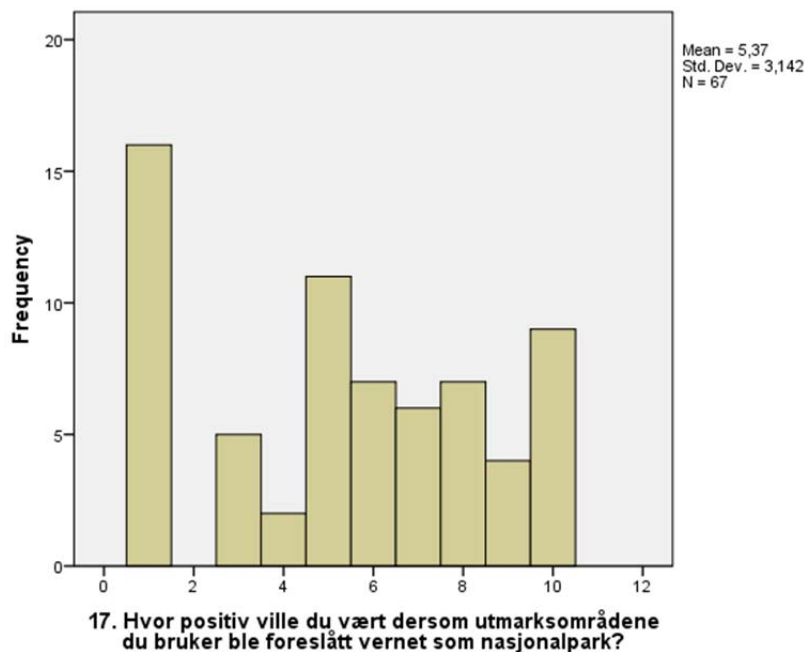
Aktiviteter som nevnes:

- *Anlegg av veier og bruk av motorkjøretøy*
- *Beverens aktivitet i Stor-Ferga*
- *Den økende snøscooter-trafikken er en uting. Vurderer å selge hytta.*
- *Furuhogst i Fergeli*
- *Hogging av store furuer*
- *Hogging av gamle furuer i turområdene mellom Storferja og Langvatnet.*
- *Hogging av gamle furutrær*
- *Hogging av malmfuruer*
- *Hogst av gamle furutrær*
- *Hogst av furuskog*
- *Hugging av gamle flotte furutrær*
- *Hugging av gamle trær (furu), som står som symboler på at "denne" naturen har vi tatt vare på.*
- *Mot siste vedtak angående utvidet ferdsel angående skuterkjøring.*
- *Når grunneier gir adgang til å hogge senvokst fjellfuru blir det en trussel mot "bolyst" i området. På sikt vil det også true generelle rettigheter for grunneiere. Dersom det blir kommunal søppelhenting i Fergeli vil det være et dårlig miljøtiltak. I dag har vi bevisste hytteeiere som tar med søppelet på turen hjem. Ikke behov for ekstra transport. Hytteområdet Fergeli er allerede i dag fritt for søppel*
- *Otring med påhengsmotor i gang*
- *Otring med påhengsmotor.*
- *Sauebøndene*

- Skogsdrift om sommeren
- Skyting av småvilt utover dagskvoten, tenker da på rype
- Snauhogst
- Snauhogst, forsøpling
- Snøskuterkjøring
- Støy - unødig bruk av aggregater og motorferdsel.
- Ulovlig hugging av veier og stier
- Ulovlig vedhogst i verneskog
- Unødvendig scootertrafikk videre vegbygging
- Hvis det blir fri motorferdsel

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark? (skala 1 = ikke positiv til 10 = svært positiv + vet ikke).

6 personer har ikke svart på dette spørsmålet, mens 10 personer svarer «Vet ikke». Blant de som har svart ved å bruke skalaen (67 personer) er fordelingen som vist i figuren nedenfor. Gjennomsnittssvaret er 5,4, dvs. omtrent på midtpunktet på skalaen (5,5). Standardavviket er 3,1.

I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn: (skala 1 = helt uenig til 10 = helt enig + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	79	2	7,5	2,8
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	80	4	7,0	2,3
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	79	3	5,3	2,7
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	79	8	5,1	2,6
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	78	6	5,1	2,4
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	79	3	4,8	2,6

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmark

Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

Det er svært få som har svart «Fritt fram». Med mindre enn 3 respondenter på enkelte svaralternativer øker sjansene for identifisering av respondenten. Vi har derfor slått sammen kolonnene for Fritt fram og Mindre strengt... i tabellen under.

	Mindre strengt (inkl. fritt fram) enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag	N
Motorferdsel på vann	5 %	88 %	7 %	83
Motorferdsel på snø	33 %	54 %	13 %	83
Motorferdsel på barmark	5 %	73 %	22 %	82
Bygging av veg inn i området	22 %	72 %	6 %	82
Etablering av nye hytteområder	18 %	61 %	21 %	81
Fortetting av hytteområdene	8 %	45 %	47 %	83
Beiting av sau	15 %	72 %	13 %	83
Beiting av rein	13 %	84 %	.	83
Beiting av storfe	5 %	81 %	15 %	82
Skogsdrift på vinterføre	16 %	79 %	5 %	82
Skogsdrift på barmark	.	64 %	35 %	83
Vindkraftproduksjon	15 %	57 %	28 %	82
Vannkraftproduksjon	14 %	70 %	16 %	83
Bygging av kraftlinjer	11 %	62 %	27 %	82
Oppsetting av mobilmaster	36 %	60 %	5 %	82

Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle	N
Skogsdrift/tømmeruttak	89 %	30 %	48 %	.	8 %	6 %	83
Vern av området	56 %	29 %	52 %	9 %	37 %	23 %	82
Bygging av skogsbilveger	81 %	36 %	54 %	4 %	17 %	13 %	83
Beiting/beitebruk	71 %	77 %	29 %	.	7 %	9 %	82
Kraftproduksjon	59 %	17 %	37 %	6 %	24 %	27 %	82
Motorisert ferdsel	74 %	27 %	53 %	5 %	19 %	21 %	83
Hyttebygging	75 %	31 %	59 %	5 %	22 %	16 %	83

Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark? (skala 1 = liten tillit til 10 = stor tillit + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Fjellstyret (i statsallmenninger)	76	11	6,5	2,0
Viltnemda	78	11	6,0	2,4
Statens naturoppsyn	78	11	6,0	2,8
Fylkesmannens miljøvernavdeling	79	6	5,9	2,8
Grunneier som bor i Verran	77	11	5,8	2,3
Den lokale lensmannen	79	14	5,7	2,4
Direktoratet for naturforvaltning	79	10	5,7	3,0
Politiet i Nord-Trøndelag	79	12	5,7	2,5
Miljøverndepartementet	79	12	5,2	2,9
Stortinget	79	12	5,2	2,6
Kommunepolitikere	79	6	4,9	2,5
Kommuneadministrasjonen	79	8	4,7	2,6
Grunneier som ikke bor i Verran	78	20	4,3	2,4

Jakt og fiske

Går du på jakt?

Ja, småviltjakt – 32 prosent
Ja, storviltjakt – .
Ja, både småviltjakt og storviltjakt – .
Nei, går ikke på jakt – 63 prosent
(N = 81)

De som oppgir at de går på jakt (29 personer) hadde i snitt 7 jaktdager i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 25, standardavvik 8 dager).

Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som går på jakt) er 7,9 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 2,5.

Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?

Ja – 81 %
Nei – 19 %
(N = 79)

De som oppgir at de fisker (64 personer) hadde i snitt 8 fisketurer i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 50, standardavvik 9 turer).

Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 4,6 på skalaen fra 1 (lite aktiv) til 10 (svært aktiv). Standardavviket er 2,6.

Hvor viktig er tilgang til fiske i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 7,5 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 2,5.

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

Grunneier har jakt- og fiskerettene – 5 prosent
Grunneier er ikke alene om å ha jakt- og fiskerettigheter – 38 prosent
Jeg har ingen mening om det – 57 prosent

(N = 74)

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

Ja – 4 prosent
Nei – 61 prosent
Vet ikke – 35 prosent

(N = 74)

Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning, vil mene at (sett ett kryss per rad):

	Ingen	Noen	Halvparten	Mer enn halvparten	Alle	N
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?	17 %	49 %	9 %	21 %	12 %	58
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	35 %	48 %	.	10 %	.	58
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	35 %	50 %	5 %	7 %	.	58

Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter – 6 %
 Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang – 7 %
 Nei – 36 %
 Vet ikke – 50 %
 (N = 70)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

45 personer har svart «Vet ikke» (54 %), og 17 har latt være å svare (21 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 21 personer) er 4,0 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 2,8

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

Ja – 4 %
 Nei – 21 %
 Vet ikke – 74 %
 (N = 70)

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – .
 Nei – 43 %
 Vet ikke – 54 %
 (N = 70)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

42 personer har svart «Vet ikke» (51 %), og 17 har latt være å svare (21 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 24 personer) er 1,9 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 1,4.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 6 %
 Nei – 17 %
 Vet ikke – 77 %
 (N = 70)

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – 0 %
 Nei – 38 %
 Vet ikke – 62 %
 (N = 68)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

45 personer har svart «Vet ikke» (54 %), og 17 har latt være å svare (21 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 21 personer) er 1,1 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 0,4.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 0 %
 Nei – 20 %
 Vet ikke – 80 %
 (N = 71)

Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha adgang til jakt og fiske i Follafoss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt	N
Grunneier	90 %	65 %	53 %	66 %	62
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	75 %	44 %	30 %	28 %	61
Hyttefolk i området	89 %	62 %	30 %	14 %	63
Bygdefolket (innbyggere Malm/Follafoss)	78 %	49 %	25 %	14 %	63
Slektninger/familie av bygdefolket	63 %	23 %	8 %	8 %	60
Innbyggere i hele Verran kommune	75 %	38 %	21 %	16 %	63
Utflyttede verrabygg	64 %	23 %	10 %	8 %	61
Alle landets innbyggere	65 %	21 %	10 %	8 %	62

Vedlegg 6:

Rapport til Malm Jeger- og fiskerforening (MJFF): Spørreundersøkelse om bruk og vern av natur i Verran kommune.

Dette er en enkel rapportering av svarene på spørreundersøkelsen, for de av respondentene som har krysset av for at de er medlemmer av MJFF. Dette gjelder i alt 50 personer. Undersøkelsen ble sendt ut til alle medlemmene i henhold til lista vi fikk fra dere. E-postadressene ble brukt til dem vi hadde e-post til.

Ikke alle har svart på alle spørsmålene på spørreskjemaet. Ved tabellene/prosentoversiktene er det oppgitt N, som viser til det antallet personer som har svart på spørsmålet. Rapporteringen av bakgrunnsvariablene er forenklet noe. For de svaralternativene som er valgt av færre enn 3 personer, er ikke frekvens/prosentandel oppgitt (det er markert med «.» i tabellene). Det skal ikke være mulig å identifisere enkeltpersoner gjennom rapporten.

På mange av spørsmålene er det benyttet en vurderingsskala fra 1 (lite av noe) til 10 (mye) pluss Vet ikke. Her rapporterer vi gjennomsnittet på skalaen, samt spredningsmålet standardavvik (sier noe om hvor stor variasjon det er i svarene, dvs. om de sprer seg utover hele skalaen eller om respondentene er svært «enige» i sin vurdering). Middelerdien på denne skalaen er 5,5. Jo høyere standardavviket er, jo mer spredning/variasjon er det i svarene som er gitt.

Dette datamaterialet er ment til internt bruk i foreningen deres, til hjelp for styret i arbeidet for medlemmene. Dere må gjerne sende det ut til medlemmene, informere om det, tolke og kommentere det internt i foreninga, men vi setter pris på om dere ikke publiserer det offentlig (f. eks på nettsider, Facebook, lokalavisa osv).

Vi takker igjen for samarbeidet om undersøkelsen. Dataene vil bli analysert nå utover førjulsvinteren – men vi startet med å lage rapporter til foreningene vi har samarbeidet med. Skulle det være noe ved denne rapporten som er uklart, som dere vil spørre om eller få utdypet, så bare ta kontakt: Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682. Og som jeg har sagt tidligere, så kan jeg komme og legge fram resultater (de som gjelder deres medlemmer) på et møte eller noe dersom dere vil.

Vennlig hilsen Anne Sigrid Haugset og Erling Berge.

Litt om respondentene (bakgrunnsvariabler):

- Samtlige informanter som har oppgitt kjønn (47 personer) er menn.
- Gjennomsnittsalder 47 år, yngste 16 år, eldste 72 år
- 80 prosent er fra Verran, 10 prosent fra nabokommunene og resten fra andre steder.
- De som bor i eller har bodd i Verran har i snitt bodd der i 39 år.
- 12 prosent oppgir at de eier utmark større enn en hyttetomt i Verran.
- 26 prosent er også medlem av Holden hytteeierforening.
- 54 prosent oppgir at de har hytte i nærheten av Holden, 26 prosent har hytte et annet sted i Verran.

Naturverdier og naturvern

Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur for deg? (skala 1 = lite viktig, 10 = svært viktig, + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik. N= hvor mange har svart på spørsmålet (av i alt 50 personer). Her var det svært få som svarte Vet ikke.

	N	Gjennomsnitt	Standardavvik
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	45	9,4	1,0
Vakkert landskap	44	8,6	1,6
Nærhet til vann	45	8,5	1,8
Stillhet, fred og ro	44	8,1	2,0
Rik på ulike dyrearter	44	7,9	2,0
Gir trim og mosjon	46	7,6	2,4
Lett å komme seg dit	46	7,4	2,4
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	42	7,3	2,8
Mulighet til å være alene	43	7,2	2,3
Lett å bevege seg i	44	6,8	2,4
Uberørt av menneskelig aktivitet	43	6,3	2,6
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	43	6,2	2,8
Rik på ulike plantearter	42	6,2	2,6
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	42	6,2	2,4
Mulighet til å treffe andre mennesker	43	5,5	2,6
Rik på insekter, småkryp	43	4,8	2,8

Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis? (ja/nei)

Utsetting av fisk: 41 prosent (N=42)

Tynningsfiske: 43 prosent (N=40)

Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage gapahuk, klopper, turstier...): 62 prosent (N=45)

Vilttelling: 23 prosent (N=40)

Kalking av surt vann: 7 prosent (N= 40)

Vinterforing av hjortevilt: 11 prosent (N=37)

Annet (åpent spørsmål): Predatorbekjempelse/uttak av smårovilt, utsetting av canadagås (på 70-tallet) og utsetting av ferskvannskreps.

Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?

Ja: 11 prosent

Nei: 83 prosent

Vet ikke: 7 prosent

(N=46)

Aktiviteter som nevnes: Jakt, utmarksbeite, skogsdrift, kjøring med løypemaskin.

Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?

Ja: 43 prosent

Nei: 43 prosent

Vet ikke: 14 prosent

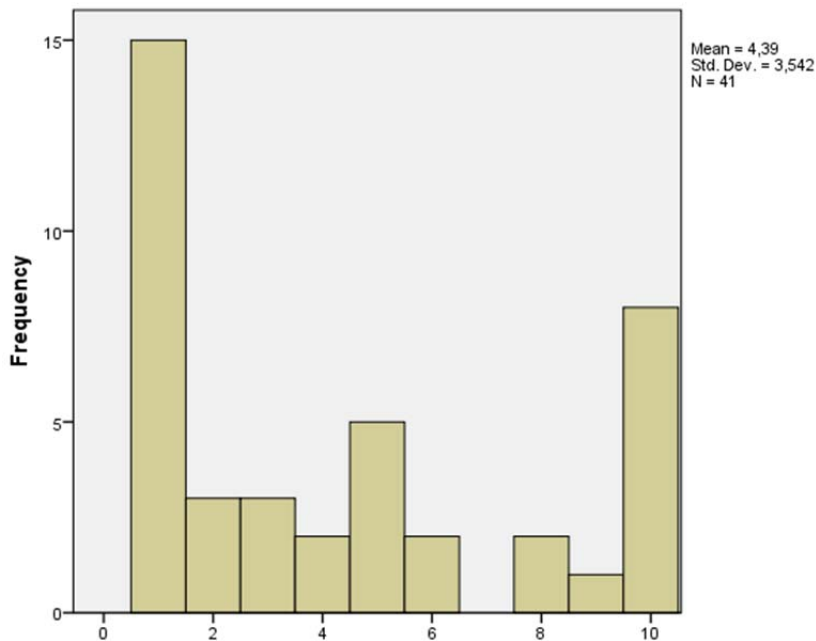
(N=44)

Aktiviteter som nevnes:

- *Aktiviteter so krever ting og gjenstander, som andre klarer å legge igjen i naturen!*
- *Altfor mange hytter i Verran kommune*
- *Bygging av vindmølleparker, veganlegg mv*
- *forsøpling*
- *Forsøpling, ulovlig bruk av motorkjøretøy, overdreven lyst til fredning.*
- *Hogst av ikke hogstmoden skog*
- *Jakt*
- *Kjøring av motorisert sykkel*
- *Motorferdsel*
- *Motorisert ferdsel*
- *Scooterkjøring, veibygging*
- *Skogfelling*
- *Skogsdrift med tunge maskiner.*
- *Skogshogst på feil årstid*
- *Skogsveger, tømmerhogging*
- *Tilgrising. Ødeleggelse av biotop*
- *Unødvendig skuterkjøring*

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark? (skala 1 = ikke positiv til 10 = svært positiv + vet ikke).

5 personer har ikke svart på dette spørsmålet, mens 4 personer svarer «Vet ikke». Blant de som har svart ved å bruke skalaen (41 personer) er fordelingen som vist i figuren nedenfor. Gjennomsnittssvaret er 4,4, dvs. noe under midtpunktet på skalaen (5,5). Standardavviket er 3,5.

17. Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark?

I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn: (skala 1 = helt uenig til 10 = helt enig + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	45	2	7,9	2,4
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	46	1	6,4	2,9
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	45	1	5,3	2,8
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	45	1	5,0	2,8
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	44	4	4,5	2,9
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	44	1	4,5	2,5

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmark

Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

Det er få som har svart «Fritt fram». Med mindre enn 3 respondenter på enkelte svaralternativer øker sjansene for identifisering av respondenten. Vi har derfor slått sammen kolonnene for Fritt fram og Mindre strengt... i tabellen under.

	Mindre strengt (inkl. fritt fram) enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag	N
Motorferdsel på vann	36 %	62 %	3 %	50
Motorferdsel på snø	56 %	28 %	16 %	50
Motorferdsel på barmark	10 %	41 %	49 %	49
Bygging av veg inn i området	17 %	42 %	42 %	48
Etablering av nye hytteområder	17 %	52 %	31 %	48
Fortetting av hytteområdene	15 %	49 %	36 %	47
Beiting av sau	14 %	61 %	25 %	49
Beiting av rein	20 %	71 %	8 %	49
Beiting av storfe	12 %	63 %	25 %	48
Skogsdrift på vinterføre	26 %	65 %	10 %	48
Skogsdrift på barmark	6 %	39 %	54 %	46
Vindkraftproduksjon	14 %	24 %	62 %	50
Vannkraftproduksjon	17 %	52 %	31 %	48
Bygging av kraftlinjer	6 %	54 %	40 %	50
Oppsetting av mobilmaster	20 %	67 %	12 %	49

Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle	N
Skogsdrift/tømmeruttak	81 %	27 %	27 %	.	21 %	.	48
Vern av området	49 %	35 %	37 %	6 %	61 %	20 %	49
Bygging av skogsbilveger	88 %	33 %	42 %	6 %	35 %	.	48
Beiting/beitebruk	69 %	71 %	19 %	.	25 %	6 %	48
Kraftproduksjon	53 %	23 %	28 %	11 %	45 %	30 %	47
Motorisert ferdsel	55 %	20 %	39 %	.	53 %	10 %	49
Hyttebygging	75 %	27 %	43 %	.	44 %	8 %	48

Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark? (skala 1 = liten tillit til 10 = stor tillit + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Fjellstyret (i statsallmenninger)	46	1	6,5	2,5
Grunneier som bor i Verran	46	3	6,3	2,8
Viltnemda	45	0	6,0	2,4
Statens naturoppsyn	46	4	5,9	2,7
Direktoratet for naturforvaltning	47	3	5,5	2,9
Den lokale lensmannen	44	2	5,0	2,9
Fylkesmannens miljøvernnavdeling	47	1	4,7	2,9
Politiet i Nord-Trøndelag	44	2	4,7	2,8
Miljøverndepartementet	46	4	4,7	2,9
Stortinget	46	4	4,6	3,0
Kommunepolitikere	45	0	4,6	2,6
Kommuneadministrasjonen	42	1	3,9	2,4
Grunneier som ikke bor i Verran	46	3	3,6	2,7

Jakt og fiske

Går du på jakt?

Ja, småviltjakt – 53 prosent
 Ja, storviltjakt – 8 prosent
 Ja, både småviltjakt og storviltjakt – 35 prosent
 Nei, går ikke på jakt – .
 (N = 49)

De som oppgir at de går på jakt (47 personer) hadde i snitt 21 jaktdager i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 60, standardavvik 15 dager).

Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som går på jakt) er 9,2 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 2,2.

Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?

Ja – 89 %
 Nei – 11 %
 (N = 47)

De som oppgir at de fisker (42 personer) hadde i snitt 16 fisketurer i 2011. (laveste verdi 0, høyeste verdi 80, standardavvik 15 turer).

Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 6,4 på skalaen fra 1 (lite aktiv) til 10 (svært aktiv). Standardavviket er 2,5.

Hvor viktig er tilgang til fiske i Verran for deg?

Gjennomsnittet (for de som fisker) er 8,9 på skalaen fra 1 (lite viktig) til 10 (svært viktig). Standardavviket er 2,0.

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

Grunneier har jakt- og fiskerettene – 10 prosent
 Grunneier er ikke alene om å ha jakt- og fiskerettigheter – 67 prosent
 Jeg har ingen mening om det – 13 prosent

(N = 46)

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

Ja – 13 prosent
 Nei – 78 prosent
 Vet ikke – 9 prosent

(N = 46)

Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning, vil mene at (sett ett kryss per rad):

	Ingen	Noen	Halvparten	Mer enn halvparten	Alle	N
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?	.	.	19 %	48 %	26 %	42
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	12 %	36 %	19 %	24 %	10 %	42
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	20 %	44 %	17 %	12 %	7 %	41

Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter – 48 %
 Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang – 17 %
 Nei – 17 %
 Vet ikke – 17 %
 (N = 46)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

12 personer har svart «Vet ikke» (24 %), og 5 har latt være å svare (10 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 21 personer) er 8,0 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 2,6.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

Ja – .
 Nei – 48 %
 Vet ikke – 50 %
 (N = 46)

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – 64 %
 Nei – 32 %
 Vet ikke – .
 (N = 47)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

15 personer har svart «Vet ikke» (30 %), og 3 har latt være å svare (6 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 24 personer) er 6,7 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 2,8.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 34 %
 Nei – 21 %
 Vet ikke – 45 %
 (N = 47)

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – .
 Nei – 38 %
 Vet ikke – 57 %
 (N = 42)

Hvor vanlig vil du si at dette er?

18 personer har svart «Vet ikke» (36 %), og 3 har latt være å svare (6 %).

Gjennomsnittet (for de som har krysset av på skalaen, 21 personer) er 1,7 på skalaen fra 1 (lite vanlig) til 10 (svært vanlig). Standardavviket er 1,8.

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Ja – 9 %
 Nei – 40 %
 Vet ikke – 51 %
 (N = 45)

Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha adgang til jakt og fiske i Follafoss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt	N
Grunneier	84 %	68 %	75 %	77 %	44
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	70 %	35 %	30 %	21 %	43
Hyttefolk i området	87 %	44 %	38 %	18 %	45
Bygdefolket (innbyggere Malm/Follafoss)	91 %	71 %	58 %	33 %	45
Slektninger/familie av bygdefolket	45 %	13 %	11 %	8 %	38
Innbyggere i hele Verran kommune	77 %	43 %	41 %	25 %	44
Utflyttede verrabygg	41 %	24 %	16 %	8 %	37
Alle landets innbyggere	40 %	9 %	.	6 %	35

Vedlegg 7:

Rapport til Styret for beite og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger:

Spørreundersøkelse om bruk og vern av natur i Verran kommune.

Dette er en enkel rapportering av svarene på spørreundersøkelsen, for de av respondentene som har krysset av for at de er medlemmer av Styret for beite- og bruksberettigede. Dette gjelder kun 10 personer, og av hensyn til personvern rapporterer vi ikke bakgrunnsvariabler for disse (de er så få at det kan bli gjenkjennbart). Det er heller ikke hensiktsmessig å lage statistikk med prosentert osv med så få respondenter, men vi har laget en enkel oversikt over svarene på et knippe spørsmål.

For de svaralternativene som er valgt av færre enn 3 personer, er ikke frekvensen oppgitt (det er markert med «.» i tabellene). Dette for at det ikke skal være mulig å identifisere enkeltpersoner gjennom rapporten.

Dette datamaterialet er ment til internt bruk i foreningen deres, til hjelp for styret i arbeidet for medlemmene. Dere må gjerne sende det ut til medlemmene, informere om det, tolke og kommentere det internt i foreninga, men vi setter pris på om dere ikke publiserer det offentlig (f. eks på nettsider, Facebook, lokalavisa osv).

Vi takker igjen for samarbeidet om undersøkelsen. Dataene vil bli analysert nå utover førjulsvinteren – men vi startet med å lage rapporter til foreningene vi har samarbeidet med. Skulle det være noe ved denne rapporten som er uklart, som dere vil spørre om eller få utdypet, så bare ta kontakt: Anne Sigrid Haugset, tlf. 995 46 682. Og som jeg har sagt tidligere, så kan jeg komme og legge fram resultater (de som gjelder deres medlemmer) på et møte eller noe dersom dere vil.

Vennlig hilsen Anne Sigrid Haugset og Erling Berge.

Naturverdier og naturvern

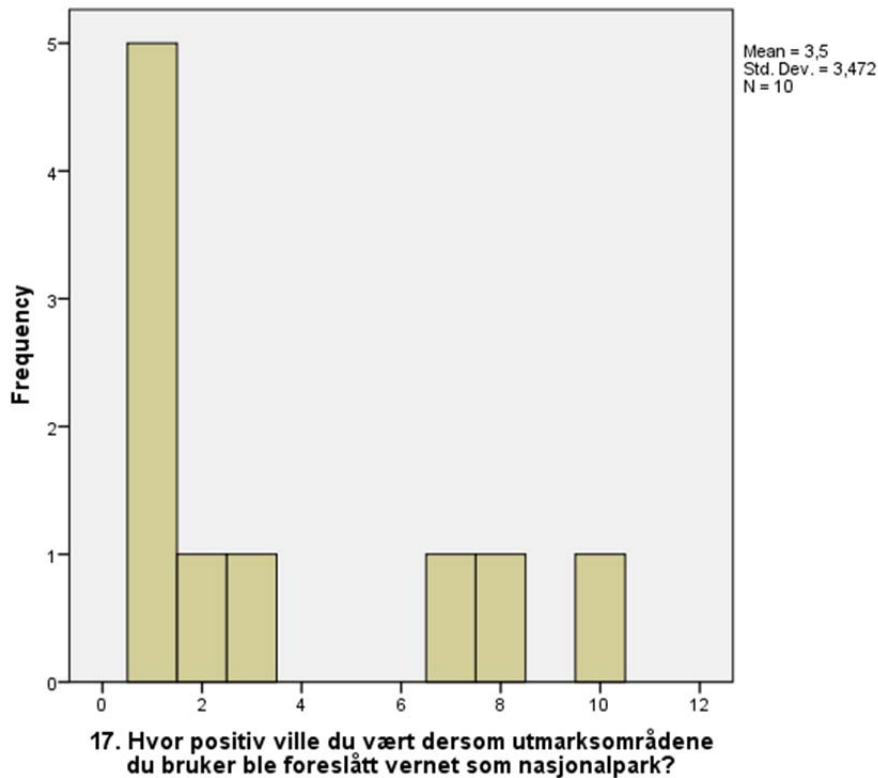
Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur for deg? (skala 1 = lite viktig, 10 = svært viktig, + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik. N= hvor mange har svart på spørsmålet (av i alt 10 personer). Her var det svært få som svarte Vet ikke.

	N	Minimum	Maximum	Gjennom- snitt	Standardavvik
Vakkert landskap	10	7	10	9,0	1,2
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	10	5	10	8,6	2,2
Rik på ulike dyrearter	10	3	10	7,8	2,3
Nærhet til vann	10	2	10	7,8	2,3
Gir trim og mosjon	10	5	10	7,7	1,8
Stillhet, fred og ro	10	1	10	7,2	2,8
Mulighet til å være alene	10	1	10	7,0	3,5
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	10	1	10	6,9	3,2
Lett å komme seg dit	10	1	10	6,8	3,2
Mulighet til å treffe andre mennesker	10	1	10	6,4	2,7
Lett å bevege seg i	10	1	10	6,2	2,6
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	10	1	10	5,8	2,7
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	10	2	10	5,6	3,0
Uberørt av menneskelig aktivitet	10	1	10	5,1	3,4
Rik på ulike plantearter	9	1	10	4,5	3,0
Rik på insekter, småkryp	10	1	8	3,6	2,8

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark? (skala 1 = ikke positiv til 10 = svært positiv + vet ikke).

Blant de som har svart ved å bruke skalaen (10 personer) er fordelingen som vist i figuren nedenfor. Gjennomsnittssvaret er 3,5, dvs. klart under midtpunktet på skalaen (5,5). Halvparten av respondentene svarer 1 – ikke positiv. Standardavviket er 3,5.

I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn: (skala 1 = helt uenig til 10 = helt enig + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennom- snitt	Standardavvik
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	10	1	6,5	2,7
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	10		6,2	3,1
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	10		6,2	3,0
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	10		5,6	2,9
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	10	1	4,6	3,4
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	10		4,0	2,7

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmark

Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker. Sett ett kryss per rad.

Det er svært få som har svart «Fritt fram». Vi har derfor slått sammen kolonnene for Fritt fram og Mindre strengt... i tabellen under.

	Mindre strengt (inkl. fritt fram) enn i dag	Som i dag	Strengere enn i dag
Motorferdsel på vann	.	8	.
Motorferdsel på snø	5	3	.
Motorferdsel på barmark	.	5	3
Bygging av veg inn i området	4	4	.
Etablering av nye hytteområder	.	6	3
Fortetting av hytteområdene	.	5	3
Beiting av sau	3	7	.
Beiting av rein	3	7	.
Beiting av storfe	3	6	.
Skogsdrift på vinterføre	6	4	.
Skogsdrift på barmark	.	5	3
Vindkraftproduksjon	.	5	3
Vannkraftproduksjon	4	4	.
Bygging av kraftlinjer	4	4	.
Oppsetting av mobilmaster	3	5	.

Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder (sett gjerne flere kryss per rad):

	Grunneier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kom- munens innbyggere	Alle
Skogsdrift/ tømmeruttak	9	.	.	.	.	.
Vern av området	8	6	.	3	5	.
Bygging av skogsbilveger	9	6	.	.	.	.
Beiting/beitebruk	7	9	.	.	3	.
Kraftproduksjon	8	4	.	.	5	.
Motorisert ferdsel	7	4	.	.	3	.
Hyttebygging	9	5	.	.	3	.

Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark? (skala 1 = liten tillit til 10 = stor tillit + vet ikke).

Tabellen er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi. Standardavvik (spredning) gir en pekepinn på hvor mye variasjon det er i meningene – høyt standardavvik betyr mer uenighet/spredning i svarene enn lavt standardavvik.

	N	Vet ikke	Gjennomsnitt	Standardavvik
Grunneier som bor i Verran	10	1	7,9	2,8
Fjellstyret (i statsallmenninger)	9	1	6,1	3,4
Viltneimda	9		6,0	1,7
Statens naturoppsyn	10		5,1	3,2
Kommunepolitikere	9		4,9	3,4
Kommuneadministrasjonen	9		4,9	3,4
Grunneier som ikke bor i Verran	10	1	4,8	2,9
Fylkesmannens miljøvernavdeling	10		4,7	3,3
Politiet i Nord-Trøndelag	9	2	4,6	4,0
Stortinget	10		4,6	3,5
Den lokale lensmannen	9	2	4,3	3,9
Direktoratet for naturforvaltning	10		4,2	3,2
Miljøverndepartementet	10		3,8	3,7

Jakt og fiske

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

I denne siste delen av spørreskjemaet handler spørsmålene om hva som blir oppfattet som lokalbefolkningens rettigheter til jakt og fiske i det området som tidligere het Follafoss allmenning (Folla bruk-eiendommen), og som i dag eies av Ulvig Kiær AS. Dette er området rundt Holden, og det innbefatter blant annet Sandvassheia, Tørrisheia, Olheia, Andortjønnin, Sandvatnet og deler av området mellom Holden og Måggåtjønn og Røssin. Videre refererer vi for enkelhets skyld til dette området som «Follafoss allmenning».

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

Grunneier har jakt- og fiskerettene – 5 personer
 Grunneier er ikke alene om å ha jakt- og fiskerettigheter – 3 personer
 Jeg har ingen mening om det – .
 Ikke svart – .

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?

Ja – 0
 Nei – 8 personer
 Vet ikke – .
 Ikke svart – .

Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Follafoss allmenning, vil mene at (sett ett kryss per rad):

	Ingen	Noen	Halvparten	Mer enn halvparten	Alle
Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?		7	.	.	
Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?	3	3	3		.
Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?	4	5	.		

Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Folla foss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter
– 3 personer

Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang
– .

Nei – 4 personer

Vet ikke – .

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Folla foss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – .

Nei – 6 personer

Vet ikke – .

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Folla foss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Ja – .

Nei – 5 personer

Vet ikke – 3 personer

Ikke svart – .

Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha adgang til jakt og fiske i Folla foss allmenning? (Sett gjerne flere kryss per rad)

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt	N
Grunneier	7	5	5	6	8
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	8	.	.	.	9
Hyttefolk i området	4	.			9
Bygdefolket (innbyggere Malm/Folla foss)	4	.	.		10
Slektninger/familie av bygdefolket	3				10
Innbyggere i hele Verran kommune	4	.	.		10
Utflyttede verrabygg	.	.			9
Alle landets innbyggere	3	.			9

RESULTATER (FREKVENSER)

Her presenteres funnene i undersøkelsen organisert etter bolkene i spørreskjemaet. For de fleste spørsmålene presenteres det frekvenstabeller, som viser fordelingen på svarkategoriene samt andelen som har utelatt å svare på spørsmålet. For grupper av spørsmål der vurderingsskalaen 1-10 er benyttet er resultatene presentert i tabeller som angir antall svarende (N), gjennomsnittskår, standardavvik samt antallet Vet ikke-svar. Disse tabellene er sortert etter synkende gjennomsnittsverdi (tabell V8.23, V8.33 og V8.50).

To spørsmål er formulert som matriser, der en svarer ved å sette kryss ett eller flere steder i matriseradene (se tabell V8.49 og V8.70, samt spørreskjema/vedlegg 1). I disse matrisene angir intet kryss enten at respondenten har ment å svare «nei» eller at han eller hun har latt være å svare. For disse spørsmålene presenteres derfor andelen av alle (N=292) som har satt kryss/svart «ja» for hver rute i matrisen. Det vil si at det ikke tas hensyn til de som ikke har svart når vi beregner prosentandelene i disse to spørsmålene.

I svarene på de åpne spørsmålene er svarene gjengitt i respondentens egne ord. Svar som er egnet til å identifisere respondenten er enten utelatt eller modifisert på en slik måte at de blir mer generelle.

Bakgrunnsinformasjon

Tabell V8.1: Kjønn.

		Kjønn		
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Mann	220	75,3	76,7
	Kvinne	67	22,9	23,3
	Total	287	98,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	5	1,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.2: Fødselsår. 9 personer har ikke oppgitt fødselsår.

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Hvilket år er du født?	283	1927	1996	1956,57	12,980
Valid N (listwise)	283				

Tabell V8.3: Utdanningsnivå.

		Utdanning		
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Grunnskole (folkeskole, ungdomsskole)	32	11,0	11,1
	Videregående skole (1-3 år ut over grunnskole)	149	51,0	51,9
	Kort høyskole-/universitetsutdanning (3-4 år)	71	24,3	24,7
	Lang høyskole-/universitetsutdanning (> 4 år)	35	12,0	12,2
	Total	287	98,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	5	1,7	
Total		292	100,0	

Yrke – åpent spørsmål.

Svarene er angitt med respondentens egne ord og sortert i alfabetisk rekkefølge. Yrkestitler/beskrivelser som er så spesifikke at de identifiserer personen er imidlertid modifisert noe. Tallene i parentes angir antallet respondenter som har oppgitt dette svaret. 77 personer har ikke svart på spørsmålet.

- Adjunkt (2)
- Adjunkt i barneskolen
- Administrativ leder
- Anlegg
- Anleggsarbeider
- Anleggsmaskinfører
- Asfaltarbeider
- Assisterende rektor
- Avd. Leder
- Baker
- Bank
- Barnehageassistent (2)
- Bedriftsleder
- Bilmekaniker
- Blikkenslager (2)
- Bonde (6)
- Bonde regnskapsfører
- Brann- og redning
- Branninspektør (2)
- Butikkmedarbeider (2)
- Daglig leder (2)
- Driftsoperatør
- Elektriker (2)
- Elektro - kraftverk
- Elektromontør
- Elektronikkmekanisk montør
- Energioperatør
- Enhetsleder kommune
- Fagarbeider (2)
- Fagsjef
- Forretningsmann
- Fotograf
- Førskolelærer (2)
- Førsteamanuensis
- Gårdbruker (4)
- Heime
- Hjelpepleier
- Hjelpepleier/fotterapeut
- Hjemmeværende (ufør)
- HMS/Kvalitetssjef
- Høgskolelektor
- Håndverker
- Industriarbeider (2)
- Ingeniør (6)
- IT-konsulent
- IT-leder

- *Kjøttskjærer*
- *Kokk/servitør*
- *Konsulent (3)*
- *Konsulent i kirken den norske*
- *Kontoransvarlig*
- *Kontormedarbeider (2)*
- *Kriminalomsorgen*
- *Kårkall/pensjonist*
- *Landpostbud*
- *Landskapsarkitekt*
- *Laster i
industribedrift/gårdbruker*
- *Leder*
- *Legesekretær*
- *Lektor*
- *Lærer (10)*
- *Lærer adjunkt*
- *Maskinarbeider (2)*
- *Maskinfører*
- *Maskinfører/sjåfør*
- *Maskinoperatør*
- *Meieriarbeider/instruktør*
- *Mekaniker (3)*
- *Montør/gårdbruker*
- *Omsorgsarbeider*
- *Oppdragstaker Buf-etat*
- *Oppdrettsfisker*
- *Pensjonist (38)*
- *Personalkonsulent*
- *Personalsjef*
- *Planlegger*
- *Platarbeider/sveiser*
- *Politioverbetjent*
- *Produksjonsleder*
- *Prosjektleder*
- *Regnskapsansvarlig*
- *Regnskapsfører*
- *Rektor (2)*
- *Røkter fiskeoppdrett*
- *Rørlegger*
- *Rådgiver (2)*
- *Sagbruksarbeider*
- *Saksbehandler, førstekonsulent*
- *Sekretær (2)*
- *Selger (2)*
- *Selvstendig næringsdrivende
(2)*
- *Senioringeniør*
- *Serviceingeniør*
- *Servicetekniker*
- *Sivilingeniør (2)*
- *Siviløkonom*
- *Sjømann*
- *Sjåfør (2)*
- *Skiftoperatør i industri*
- *Snekker*
- *Spesialrådgiver*
- *Statsansatt*
- *Surveyor*
- *Svakstrømstekniker*
- *Sykepleier (3)*
- *Takstmann*
- *Tannhelsesekretær*
- *Team leder*
- *Teknisk leder*
- *Tunnelarbeider*
- *Typograf/administrativ*
- *Tømrer*
- *Tømrer (3)*
- *Tømrer/Byggeleder Bonde*
- *Uføretrygdet (5)*
- *Vaktmester*
- *Ventilasjonsmontør (2)*
- *Verkstedarbeider (2)*
- *Yrkesoffiser*
- *Økonom / pensjonist*
- *Økonomi*

Tabell V8.4: Bosted.

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nabokommune til Verran	77	26,4	26,9
	Malm/Follafoss	120	41,1	42,0
	Verran utenom Malm/Follafoss	20	6,8	7,0
	Andre steder	69	23,6	24,1
	Total	286	97,9	100,0
Missing	[Ingen svar]	6	2,1	
Total		292	100,0	

Tabell V8.5: Hvis du bor eller har bodd i Verran kommune, hvor lenge har du bodd der?

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
7. Hvis du bor eller har bodd i Verran kommune, hvor lenge har du bodd der?	217	0	85	35,22	20,713
Valid N (listwise)	217				

Tabell V8.6: Eier du utmarksområder større enn en hyttetomt, i utmarka i Verran?

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	35	12,0	12,1
	Nei	255	87,3	87,9
	Total	290	99,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	2	,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.7: Medlemskap i foreninger:

Forening	Medlemmer
Holden hytteeierforening	121 personer (41 prosent av de som har svart på undersøkelsen)
Malm jeger- og fiskeforening	50 personer (17 prosent)
Fergeli hytteeierforening	83 personer (29 prosent)
Styret for beite- og bruksberettigede i Follafoss og Fergeli allmenninger	10 personer (3 prosent)

Tabell V8.8: Har du eller familien din:

Hytte i nærheten av Holden?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	142	48,6	58,2
	Nei	101	34,6	41,4
	Vet ikke	1	,3	,4
	Total	244	83,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	48	16,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.9: Har du eller familien din:

Hytte i Fergeli?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	82	28,1	36,8
	Nei	139	47,6	62,3
	Vet ikke	2	,7	,9
	Total	223	76,4	100,0
Missing	[Ingen svar]	69	23,6	
Total		292	100,0	

Tabell V8.10: Har du eller familien din:

Hytte et annet sted i Verran kommune?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	46	15,8	22,1
	Nei	160	54,8	76,9
	Vet ikke	2	,7	1,0
	Total	208	71,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	84	28,8	
Total		292	100,0	

Tabell V8.11: Har du eller familien din:

Beiterett i Follafoss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	23	7,9	11,6
	Nei	172	58,9	86,4
	Vet ikke	4	1,4	2,0
	Total	199	68,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	93	31,8	
Total		292	100,0	

Tabell V8.12: Har du eller familien din:

Beiterett i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	18	6,2	9,0
	Nei	175	59,9	87,9
	Vet ikke	6	2,1	3,0
	Total	199	68,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	93	31,8	
Total		292	100,0	

Tabell V8.13: Har du eller familien din:

Seter i Follafooss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	7	2,4	3,6
	Nei	186	63,7	94,4
	Vet ikke	4	1,4	2,0
	Total	197	67,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	95	32,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.14: Har du eller familien din:

Seter i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	3	1,0	1,5
	Nei	187	64,0	96,4
	Vet ikke	4	1,4	2,1
	Total	194	66,4	100,0
Missing	[Ingen svar]	98	33,6	
Total		292	100,0	

Tabell V8.15: Har du eller familien din:

Jaktrett for småvilt i Follafooss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	30	10,3	15,0
	Nei	154	52,7	77,0
	Vet ikke	16	5,5	8,0
	Total	200	68,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	92	31,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.16: Har du eller familien din:

Jaktrett for storvilt i Follafooss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	9	3,1	4,7
	Nei	171	58,6	88,6
	Vet ikke	13	4,5	6,7
	Total	193	66,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	99	33,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.17: Har du eller familien din:

Jaktrett for småvilt i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	16	5,5	8,1
	Nei	166	56,8	84,3
	Vet ikke	15	5,1	7,6
	Total	197	67,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	95	32,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.18: Har du eller familien din:

Jaktrett for storvilt i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	5	1,7	2,6
	Nei	179	61,3	91,8
	Vet ikke	11	3,8	5,6
	Total	195	66,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	97	33,2	
Total		292	100,0	

Tabell V8.19: Har du eller familien din:

Fiskerett i Follafooss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	29	9,9	14,5
	Nei	152	52,1	76,0
	Vet ikke	19	6,5	9,5
	Total	200	68,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	92	31,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.20: Har du eller familien din:

Fiskerett i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	19	6,5	9,8
	Nei	157	53,8	80,9
	Vet ikke	18	6,2	9,3
	Total	194	66,4	100,0
Missing	[Ingen svar]	98	33,6	
Total		292	100,0	

Tabell V8.21: Har du eller familien din:

Virkesrett (tømmer) i Follafooss allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	9	3,1	4,6
	Nei	180	61,6	91,4
	Vet ikke	8	2,7	4,1
	Total	197	67,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	95	32,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.22: Har du eller familien din:

Virkesrett (tømmer) i Fergeli allmenning?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	3	1,0	1,5
	Nei	183	62,7	93,8
	Vet ikke	9	3,1	4,6
	Total	195	66,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	97	33,2	
Total		292	100,0	

Naturverdier og naturvern

Tabell V8.23: Hvor viktig er følgende kvaliteter ved natur for deg? Skala fra 1 = Lite viktig til 10 = Svært viktig, samt Vet ikke.

	N	Mean	Std. Deviation	Vet ikke
Nærhet til vann	276	8,92	1,566	1
Vakkert landskap	278	8,77	1,532	1
At jeg kan høste av naturen (fiske, bærplukking, jakt osv.)	280	8,64	1,855	2
Stillehet, fred og ro	275	8,41	1,934	1
Gir trim og mosjon	278	8,17	1,778	1
Lett å komme seg dit	278	7,65	2,255	1
Lett å bevege seg i	272	7,37	2,240	2
Mulighet til å være alene	276	7,26	2,396	1
Rik på ulike dyrearter	270	7,13	2,138	6
Lagt godt til rette for atkomst og bruk	275	6,85	2,611	3
At skogen binder CO2 og andre klimagasser	272	6,82	2,724	6
Uberørt av menneskelig aktivitet	269	6,61	2,562	3
Rik på ulike plantearter	267	6,18	2,474	8
Mulighet til å treffe andre mennesker	272	5,64	2,612	1
Kulturminner og spor etter tidligere tiders bruk av naturen	271	5,51	2,646	6
Rik på insekter, småkryp	272	4,46	2,681	4
Valid N (listwise)	234			

Tabell V8.24: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Utsetting av fisk				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	209	71,6	79,5
	Ja	54	18,5	20,5
	Total	263	90,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	29	9,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.25: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Tynningsfiske				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	195	66,8	73,3
	Ja	71	24,3	26,7
	Total	266	91,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	26	8,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.26: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Tilrettelegging for bruk og ferdsel (lage klopper, vandreplank, rydde stier, bygge gapahuk...)				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	147	50,3	53,8
	Ja	126	43,2	46,2
	Total	273	93,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	19	6,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.27: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Vilttellinger (f. eks rypetaksering)				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	242	82,9	92,0
	Ja	21	7,2	8,0
	Total	263	90,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	29	9,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.28: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Kalking av surt vann				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	254	87,0	96,6
	Ja	9	3,1	3,4
	Total	263	90,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	29	9,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.29: Har du noen gang deltatt i følgende skjøtselstiltak i området, på frivillig, ubetalt basis?

Vinterfôring av hjortevilt				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Nei	247	84,6	95,4
	Ja	12	4,1	4,6
	Total	259	88,7	100,0
Missing	[Ingen svar]	33	11,3	
Total		292	100,0	

Andre tiltak (åpent spørsmål)

- *Veivedlikehold*
- *Uttak av smårovvilt.*
- *Utsetting av fugleholken i utmarka*
- *Utsetting av ferskvannskreps*
- *Utsetting av Canadagås ved Torsvatnet på slutten av 70 tallet i regi av Malm Jeger og Fiske forening*
- *Utsetting av Canadagås*
- *Tilrettelegging for bedre mobildekning*
- *Skilting*
- *Satt ut fuglekasser*
- *Satt ut Canadagås ca 1977*
- *Rypetaksering i Sandseter statsallmenning.*
- *Rydding, setersti Heimarken*
- *Registrering av gaupespor, Follafoss, Follavatnet*
- *Predatorbekjempelse*
- *Leder og pådriver når Langvassdemningen ble utbedret*
- *Dugnader naustområde*
- *Dugnad på vedlikehold av veg*
- *Brukt mye tid på å legge ned trykkimpregnert materiale*
- *Beiting*
- *Aldri fått forespørsel om skjøtselstiltak i området*

Tabell V8.30: Aktiviteter en selv gjør som kan true naturen.

Er det noen av aktivitetene du gjør i utmarka som du tror andre kan se som en trussel mot naturen?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Vet ikke	14	4,8	5,0
	Nei	248	84,9	89,2
	Ja	16	5,5	5,8
	Total	278	95,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	14	4,8	
Total		292	100,0	

Hvis ja, hvilke (åpent spørsmål)?

- *Tømmerhogst*
- *Tar med søpla heim*
- *Småviltjakt*
- *Noen mener kanskje hytter er en trussel?*
- *Kjøre snøscooter*
- *Jeg er jeger og høster av overskuddet. Enkelte er i mot jakt og anser det som en trussel.*
- *Jakt, snøscooter*
- *Jakt, bålrensning, snøscooter*
- *Jakt utmarksbeite*
- *Jakt*
- *Jakt*

- *Båt og snøscooter til og fra hytta*
- *Brenning av avfall*
- *Beiting*
- *At en er der, garnfiske*

Tabell V8.31: Aktiviteter som andre gjør som kan true naturen.

Er det aktiviteter som andre gjør i utmarka som etter din mening kan være en trussel mot naturen?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Vet ikke	48	16,4	17,3
	Nei	125	42,8	45,0
	Ja	105	36,0	37,8
	Total	278	95,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	14	4,8	
Total		292	100,0	

Hvis ja, hvilke (åpent spørsmål)?

- *Hvis det blir fri motorferdsel*
- *Vindkraftutbygging og motorferdsel*
- *Veibygging, vannkraft og vindkraftutbygging, kraftlinjer*
- *Uvitende naturforvaltning*
- *Uvettig vegbygging. Hvis det bygges veier inn til et gitt område blir dette tilsvarende mindre for rekreasjon. Vi kjører vel alle til enden av veien og starter fotturen derfra.*
- *Uvettig skogshogst*
- *Utstrakt bruk av snøscooter; for stor motorstørrelse på båtmotor; ulovlig hyttebygging*
- *Utmark brukes for lite*
- *Utbredt snøskuterkjøring. Store inngrep ved bygging av veier, hytter, kraftledninger*
- *Unødvendig skuterkjøring*
- *Unødvendig scootertrafikk videre vegbygging*
- *Unyttig scooter- og båttrafikk*
- *Ulovlig vedhogst i verneskog*
- *Ulovlig hugging av veier og stier*
- *Ukontrollert snøscooterkjøring. Unødig kjøring med båt sommers tid.*
- *Ukontrollert skogshogst Motorisert ferdsel Etterlate søppel*
- *Uhemma snøscooterkjøring*
- *Ubegrenset skuterkjøring, Det bør være transport til og fra.*
- *Tullkjøring med motorbåt og skuter.*
- *Tilgrising. Ødeleggelse av biotop*
- *Støy - unødig bruk av aggregater og motorferdsel.*
- *Snøskuterkjøring utenfor lovlige områder*
- *Snøskuterkjøring*
- *Snøscooterkjøring, snauhogst*
- *Snøscooterkjøring*
- *Snøscooter. ATV*
- *Snauhogst, forsøpling*
- *Snauhogst av skog over store områder*

- *Snauhogst*
- *Skyting av småvilt utover dagskvoten, tenker da på rype*
- *Skuterkjøring, bruk av feil garnstørrelse, barmarkkjøring, hogst av fjellskog*
- *Skogsveger, tømmerhogging*
- *Skogsmaskiner*
- *Skogshogst uten å rydde opp etter seg*
- *Skogshogst på feil årstid*
- *Skogshogst med store maskiner nær hytteområder. Store og dype inngrep i naturen. Må ihvertfall kreve at det ryddes opp etter hogsten!*
- *Skogshogst med hogstmaskin*
- *Skogshogst i områder med rikt dyreliv f.eks. tiurleik.*
- *Skogsdrift om sommeren*
- *Skogsdrift med tunge maskiner.*
- *Skogsdrift*
- *Skogfelling*
- *Skeptisk til salting av vei.*
- *Skuterkjøring, veibygging (3)*
- *Sauebøndene*
- *Otring med påhengsmotor.*
- *Otring med påhengsmotor i gang*
- *Om hogstflatene blir for store*
- *Når grunneier gir adgang til å hogge senvokst fjellfuru blir det en trussel mot "bolyst" i området. På sikt vil det også true generelle rettigheter for grunneiere. Dersom det blir kommunal søppelhenting i Fergelia vil det være et dårlig miljøtiltak. I dag har vi bevisste hytteeiere som tar med søppelet på turen hjem. Ikke behov for ekstra transport. Hytteområdet Fergeli er allerede i dag fritt for søppel*
- *Motorisert ferdsel*
- *Motorisert ferdsel på land*
- *Motorferdsel, flatehogst, stor nedtapping av innsjø*
- *Motorferdsel på land*
- *Motorferdsel (sommer og vinter)*
- *Motorferdsel (4)*
- *Mot siste vedtak angående utvidet ferdsel angående skuterkjøring.*
- *Misbruk av kjøretøyer*
- *Maskinhogst av tømmer*
- *Lettere tilgang for skuterkjøring*
- *Kommersiell bruk, skuterkjøring*
- *Kjøring på barmark med tohjuling, firhjuling etc.*
- *Kjøring med ATV utenfor veier/stier. Unødvendig skuterkjøring*
- *Kjøring av motorisert sykkel*
- *Jakt*
- *Hyttebygging/vannkraft/skogsdrifts sommerstid*
- *Hugging av gamle trær (furu), som står som symboler på at "denne" naturen har vi tatt vare på.*
- *Hugging av gamle flotte furutrær*
- *Hogst av ikke hogstmoden skog*
- *Hogst av verneskog (opp mot tregrensa)(slik hogst foregår rundt Holderen, med naturødeleggende hogstmaskiner)*
- *Hogst av furuskog*
- *Hogst av gamle furutrær*
- *Hogging av malmfurer*
- *Hogging av gamle furutrær*

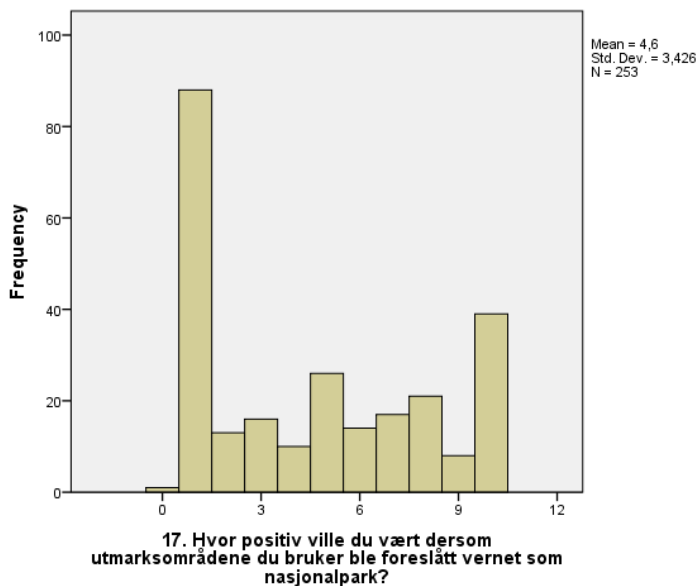

- *Hogging av gamle furuer i turområdene mellom Storferja og Langvatnet.*
- *Hogging av stor furu*
- *Hogging av store furuer*
- *Furuhogst i Fergeli (2)*
- *Forsøpling, ulovlig bruk av motorkjøretøy, overdreven lyst til fredning.*
- *Forsøpling i naturen. Spesielt dagens samer!*
- *Forsøpling*
- *Forsøpler*
- *For hard jakt på rype med hund, hogst går utover spillplasser for skogsfugl*
- *For eksempel bygging av skogsbilveger, jf ulovlig veg ved Holden for et par år siden*
- *Div. motorferdsel i utmark. sommer som vinter*
- *Den økende snøscooter-trafikken er en uting. Vurderer å selge hytta.*
- *Båt, forsøpling*
- *Båltanning, motorferdsel, veier*
- *Bygging av vindmølleparker, veganlegg mv*
- *Bruk av skogsmaskiner*
- *Beverens aktivitet i Stor-Ferga*
- *Barmarkskjøring (samer)*
- *Anlegning av veier og bruk av motorkjøretøy*
- *Altfor mange hytter i Verran kommune*
- *Aktiviteter som krever ting og gjenstander, som andre klarer å legge igjen i naturen!*

Tabell V8.32: Holdning til at området blir foreslått som nasjonalpark.

Hvor positiv ville du vært dersom utmarksområdene du bruker ble foreslått vernet som nasjonalpark?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 - Ikke positiv	88	30,1	34,9	34,9
	2	13	4,5	5,2	40,1
	3	16	5,5	6,3	46,4
	4	10	3,4	4,0	50,4
	5	26	8,9	10,3	60,7
	6	14	4,8	5,6	66,3
	7	17	5,8	6,7	73,0
	8	21	7,2	8,3	81,3
	9	8	2,7	3,2	84,5
	10 - Svært positiv	39	13,4	15,5	100,0
	Total	252	86,3	100,0	
Missing	[Ingen svar]	15	5,1		
	Vet ikke	25	8,6		
	Total	40	13,7		
Total		292	100,0		

FigurV8.1: Fordelingen av svarene langs skalaen 1 = Ikke positiv til 10 = Svært positiv på spørsmål om hvordan en forholder seg til at utmarksområdene en bruker skal bli nasjonalpark. 25 personer svarte Vet ikke på dette spørsmålet, mens 14 personer lot være å svare.

Tabell V8.33: I de siste tiårene har det vært mye snakk om miljøspørsmål. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn (skala 1 = Helt uenig til 10 = Helt enig pluss Vet ikke)?

	N	Mean	Std. Deviation	Vet ikke
Dyr og planter har like stor rett til å leve på jorda som mennesker	273	7,70	2,576	5
Balansen i naturen er svært ømfintlig og lett å forstyrre	272	6,69	2,546	7
Alt snakket om «den økologiske krisa» er betydelig overdrevet	268	5,38	2,739	9
Hvis vi fortsetter på samme kurs som nå vil vi snart oppleve en økologisk katastrofe	250	5,03	2,664	27
Mennesket misbruker naturen i et omfang som er svært alvorlig	265	5,01	2,702	10
Balansen i naturen er stabil nok til å tåle påvirkningen fra et moderne industrisamfunn	263	4,67	2,532	14

Regulering av inngrep, bruk og ferdsel i utmarka

Tabell V8.34: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Motorferdsel på vann				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	20	6,8	6,8
	Mindre strengt enn i dag	45	15,4	15,4
	Som i dag	208	71,2	71,2
	Strengere enn i dag	19	6,5	6,5
	Total	292	100,0	100,0

Tabell V8.35: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Motorferdsel på snø				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	8	2,7	2,8
	Mindre strengt enn i dag	117	40,1	40,3
	Som i dag	108	37,0	37,2
	Strengere enn i dag	57	19,5	19,7
	Total	290	99,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	2	,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.36: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Motorferdsel på barmark				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	1	,3	,3
	Mindre strengt enn i dag	25	8,6	8,7
	Som i dag	171	58,6	59,4
	Strengere enn i dag	91	31,2	31,6
	Total	288	98,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	4	1,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.37: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Bygging av veg inn i området		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	14	4,8	4,9
	Mindre strengt enn i dag	63	21,6	22,0
	Som i dag	142	48,6	49,5
	Strengere enn i dag	68	23,3	23,7
	Total	287	98,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	5	1,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.38: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Etablering av nye hytteområder		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	6	2,1	2,1
	Mindre strengt enn i dag	54	18,5	18,8
	Som i dag	158	54,1	54,9
	Strengere enn i dag	70	24,0	24,3
	Total	288	98,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	4	1,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.39: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Fortetting av hytteområdene		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	4	1,4	1,4
	Mindre strengt enn i dag	25	8,6	8,8
	Som i dag	138	47,3	48,6
	Strengere enn i dag	117	40,1	41,2
	Total	284	97,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	8	2,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.40: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Beiting av sau		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	35	12,0	12,1
	Mindre strengt enn i dag	10	3,4	3,5
	Som i dag	205	70,2	70,9
	Strengere enn i dag	39	13,4	13,5
	Total	289	99,0	100,0
Missing	[Ingen svar]	3	1,0	
Total		292	100,0	

Tabell V8.41: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Beiting av rein		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	34	11,6	11,7
	Mindre strengt enn i dag	11	3,8	3,8
	Som i dag	228	78,1	78,6
	Strengere enn i dag	17	5,8	5,9
	Total	290	99,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	2	,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.42: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Beiting av storfe		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	25	8,6	8,7
	Mindre strengt enn i dag	8	2,7	2,8
	Som i dag	208	71,2	72,2
	Strengere enn i dag	47	16,1	16,3
	Total	288	98,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	4	1,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.43: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Skogsdrift på vinterføre				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	32	11,0	11,1
	Mindre strengt enn i dag	27	9,2	9,4
	Som i dag	203	69,5	70,5
	Strengere enn i dag	26	8,9	9,0
	Total	288	98,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	4	1,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.44: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Skogsdrift på barmark				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	8	2,7	2,8
	Mindre strengt enn i dag	12	4,1	4,2
	Som i dag	138	47,3	48,1
	Strengere enn i dag	129	44,2	44,9
	Total	287	98,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	5	1,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.45: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Vindkraftproduksjon				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	16	5,5	5,5
	Mindre strengt enn i dag	47	16,1	16,3
	Som i dag	115	39,4	39,8
	Strengere enn i dag	111	38,0	38,4
	Total	289	99,0	100,0
Missing	[Ingen svar]	3	1,0	
Total		292	100,0	

Tabell V8.46: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Vannkraftproduksjon				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	15	5,1	5,2
	Mindre strengt enn i dag	38	13,0	13,2
	Som i dag	174	59,6	60,4
	Strengere enn i dag	61	20,9	21,2
	Total	288	98,6	100,0
Missing	[Ingen svar]	4	1,4	
Total		292	100,0	

Tabell V8.47: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Bygging av kraftlinjer				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	14	4,8	4,8
	Mindre strengt enn i dag	23	7,9	8,0
	Som i dag	174	59,6	60,2
	Strengere enn i dag	78	26,7	27,0
	Total	289	99,0	100,0
Missing	[Ingen svar]	3	1,0	
Total		292	100,0	

Tabell V8.48: Under ber vi deg ta stilling til om og eventuelt hvordan du mener ulike typer bruk og ferdsel bør reguleres i det utmarksområdet du bruker.

Oppsetting av mobilmaster				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Fritt fram	30	10,3	10,4
	Mindre strengt enn i dag	59	20,2	20,4
	Som i dag	175	59,9	60,6
	Strengere enn i dag	25	8,6	8,7
	Total	289	99,0	100,0
Missing	[Ingen svar]	3	1,0	
Total		292	100,0	

Tabell V8.49: Etter din mening, hvilke grupper bør delta i beslutninger rundt følgende aktiviteter i utmarksområder? Spørsmålet var stilt som avkryssing (kryss = denne gruppa bør delta) i matrise. Tabellen bringer andelen som har satt kryss, som prosentandelen av alle respondentene (N=292).

	Grunn- eier	De med beite- og bruksretter	Hyttefolk	Folket i de nærmeste bygdene	Kommunens innbyggere	Alle
Skogsdrift/ tømmeruttak	86 %	28 %	34 %	3 %	14 %	4 %
Vern av området	54 %	34 %	40 %	12 %	44 %	25 %
Bygging av skogsbilveger	79 %	37 %	39 %	6 %	22 %	11 %
Beiting/beitebruk	67 %	72 %	20 %	2 %	13 %	7 %
Kraftproduksjon	53 %	16 %	25 %	5 %	36 %	28 %
Motorisert ferdsel	64 %	25 %	40 %	6 %	35 %	16 %
Hyttebygging	70 %	27 %	44 %	6 %	34 %	13 %

Tabell V8.50: Hvor stor tillit har du til følgende institusjoner og personer når det gjelder å lage fornuftige regler for bruk og forvaltning av natur og utmark? Svar er gitt på en skala 1 = Liten tillit til 10 = Stor tillit pluss Vet ikke. Sortert etter fallende gjennomsnittsverdi.

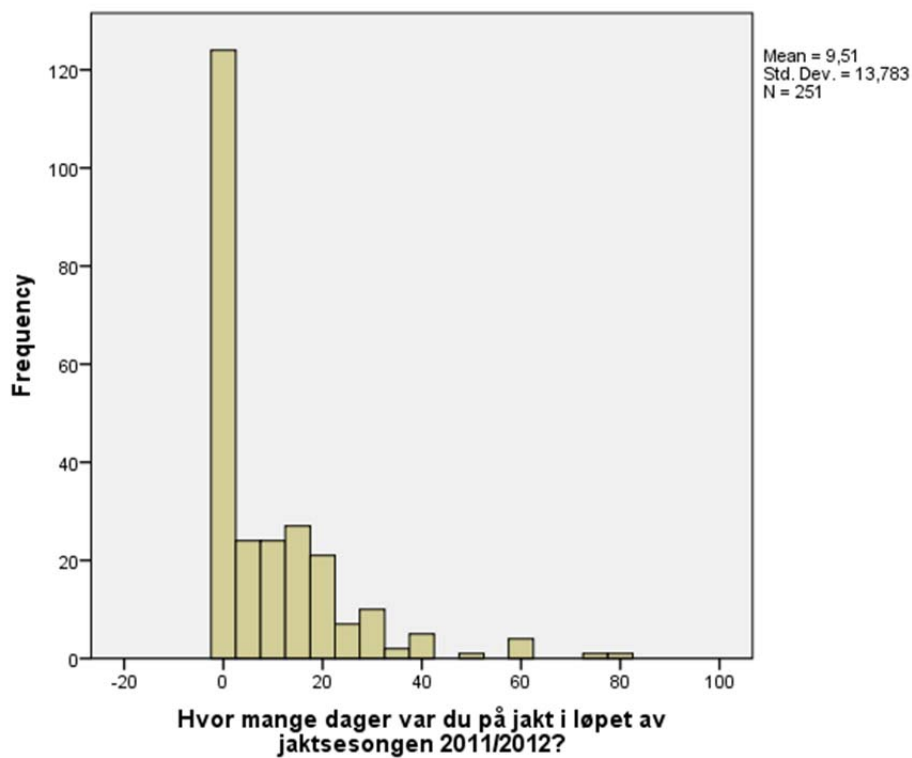
	N	Mean	Std. Deviation	Vet ikke
Fjellstyret (i statsallmenninger)	248	6,37	2,209	29
Grunneier som bor i Verran	251	6,15	2,465	28
Viltnemda	253	6,06	2,281	24
Statens naturoppsyn	252	5,77	2,768	26
Direktoratet for naturforvaltning	260	5,42	2,878	20
Politiet i Nord-Trøndelag	244	5,41	2,672	34
Den lokale lensmannen	240	5,36	2,709	38
Fylkesmannens miljøvern-avdeling	267	5,22	2,808	13
Kommunepolitikere	267	4,92	2,563	12
Miljøverndepartementet	253	4,91	2,865	25
Stortinget	252	4,81	2,686	26
Kommuneadministrasjonen	261	4,61	2,574	14
Grunneier som ikke bor i Verran	239	4,03	2,499	40

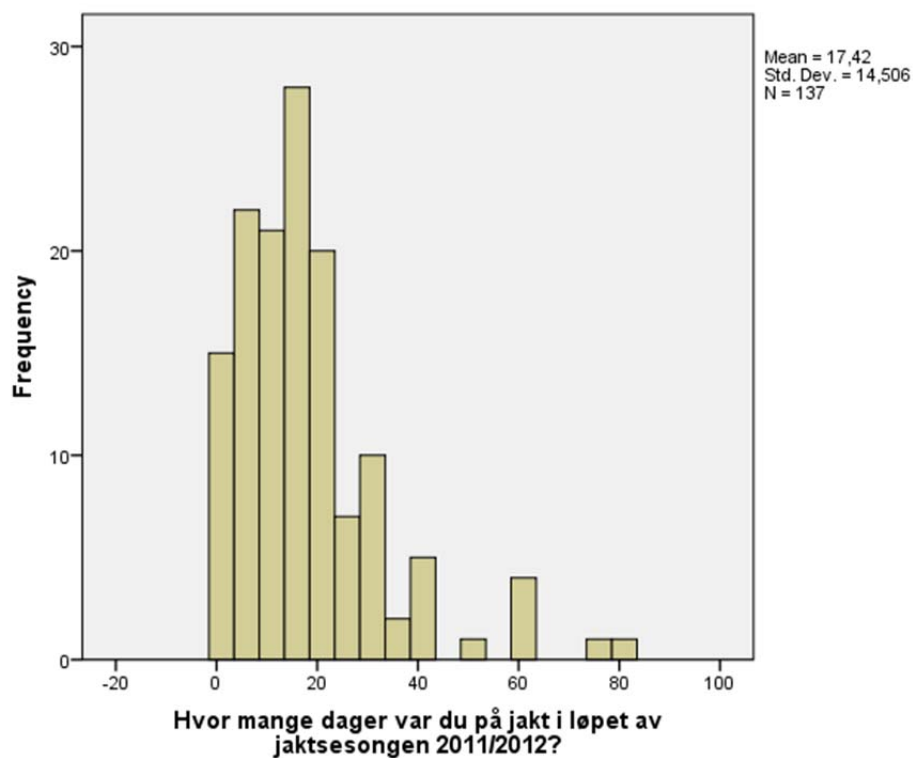
Jakt og fiske

Tabell V8.51: Går du på jakt?

Går du på jakt?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja, småviltjakt	87	29,8	30,4
	Ja, storviltjakt	27	9,2	9,4
	Ja, både småviltjakt og storviltjakt	44	15,1	15,4
	Nei, går ikke på jakt	128	43,8	44,8
	Total	286	97,9	100,0
Missing	[Ingen svar]	6	2,1	
Total		292	100,0	

FigurV8.2: Fordelingen av svarene på spørsmålet «Hvor mange dager var du på jakt i løpet av jaktseasonen 2011/2012?» for samtlige respondenter som har svart på spørsmålet (N=251).

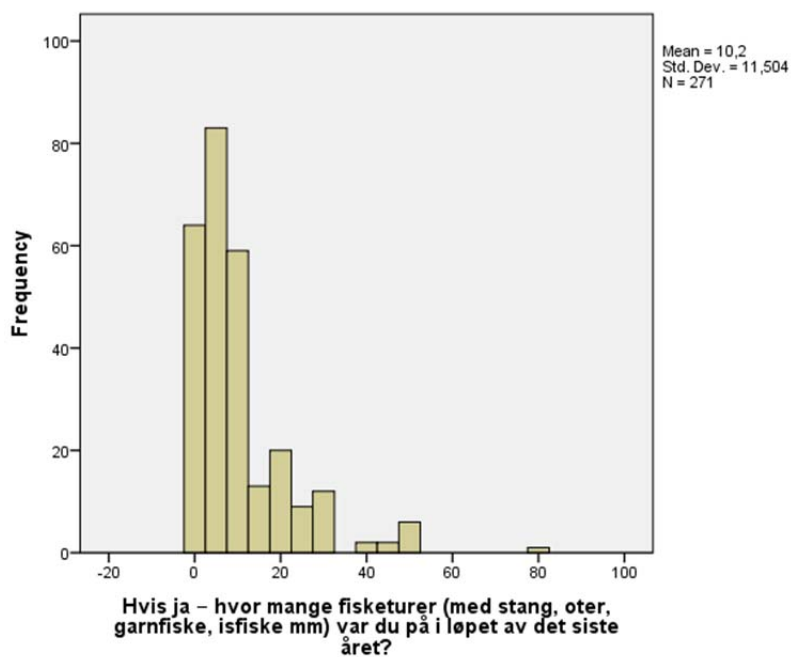
Figur V8.3: Fordelingen av svarene på spørsmålet «Hvor mange dager var du på jakt i løpet av jaktseasonen 2011/2012?», for de av respondentene som har svart flere enn 0 dager (N=137).

Tabell V8.52: Hvor viktig er tilgang til jakt i Verran kommune for deg?

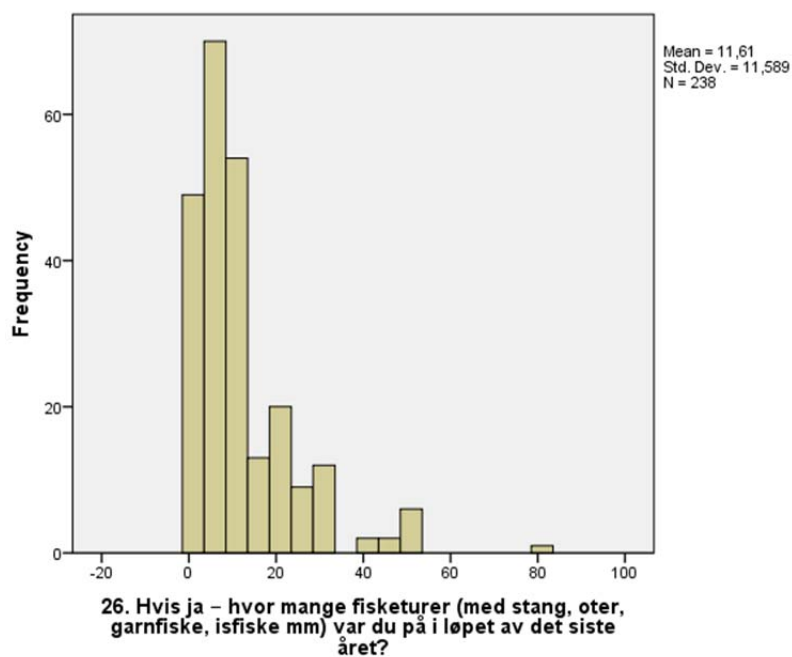
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 - Lite viktig	84	28,8	30,1	30,1
	2	7	2,4	2,5	32,6
	3	6	2,1	2,2	34,8
	4	7	2,4	2,5	37,3
	5	19	6,5	6,8	44,1
	6	10	3,4	3,6	47,7
	7	16	5,5	5,7	53,4
	8	18	6,2	6,5	59,9
	9	16	5,5	5,7	65,6
	10 - Svært viktig	90	30,8	32,3	97,8
	Vet ikke	6	2,1	2,2	100,0
	Total	279	95,5	100,0	
Missing	[Ingen svar]	13	4,5		
Total		292	100,0		

Tabell V8.53: Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?

Fisker du i vann og vassdrag i Verran kommune?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	243	83,2	87,4
	Nei	35	12,0	12,6
	Total	278	95,2	100,0
Missing	[Ingen svar]	14	4,8	
Total		292	100,0	

Figur V8.4: Fordelingen av svarene på spørsmålet «Hvis ja – hvor mange fisketurer var du på i løpet av det siste året?» for samtlige respondenter som har svart på spørsmålet (N=271).

Figur V8.5: Fordelingen av svarene på spørsmålet «Hvis ja – hvor mange fisketurer var du på i løpet av det siste året?» for de av respondentene som har vært på minst en fisketur. (N=238).

Tabell V8.54: Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?

		Hvor aktiv fritidsfisker vil du si at du er?			
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Lite aktiv	38	13,0	13,5	13,5
	2	26	8,9	9,3	22,8
	3	39	13,4	13,9	36,7
	4	27	9,2	9,6	46,3
	5	50	17,1	17,8	64,1
	6	32	11,0	11,4	75,4
	7	25	8,6	8,9	84,3
	8	24	8,2	8,5	92,9
	9	5	1,7	1,8	94,7
	10 Svært aktiv	15	5,1	5,3	100,0
Total		281	96,2	100,0	
Missing	[Ingen svar]	11	3,8		
Total		292	100,0		

Tabell V8.55. *hvor viktig er tilgang til fiske i Verran for deg?*

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Lite viktig	13	4,5	4,7	4,7
	2	5	1,7	1,8	6,5
	3	10	3,4	3,6	10,0
	4	8	2,7	2,9	12,9
	5	27	9,2	9,7	22,6
	6	13	4,5	4,7	27,2
	7	15	5,1	5,4	32,6
	8	40	13,7	14,3	47,0
	9	21	7,2	7,5	54,5
	10 Svært viktig	126	43,2	45,2	99,6
	Vet ikke	1	,3	,4	100,0
Total		279	95,5	100,0	
Missing	[Ingen svar]	13	4,5		
Total		292	100,0		

Jakt- og fiskeretter i Follafoss allmenning

Tabell V8.56: Jakt- og fiskeretten i Follafoss allmenning er omstridt. Mange i lokalsamfunnet vil hevde dette er gamle allmenningsretter for bygdefolket. Andre vil anta at jakt- og fiskeretten tilhører grunneieren. Det innebærer blant annet at det er opp til grunneier å bestemme prisen, og om det skal være fritt kortsalg eller om en vil begrense kortsalget (selge området eksklusivt). Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?

Hva mener du om dette når det gjelder Follafoss allmenning?		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Grunneier har jakt- og fiskerettene	36	12,3	13,3
	Grunneier er ikke alene om å ha rettigheter	157	53,8	57,9
	Jeg har ingen mening om det	78	26,7	28,8
	Total	271	92,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	21	7,2	
Total		292	100,0	

Tabell V8.57: Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettene i Follafoss allmenning?

Tror du folk flest i Verran er enig i at grunneier alene har jakt- og fiskerettighetene i Follafoss allmenning?		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	19	6,5	6,9
	Nei	200	68,5	73,0
	Vet ikke	55	18,8	20,1
	Total	274	93,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	18	6,2	
Total		292	100,0	

Tabell V8.58: Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Folla foss allmenning, vil mene at:

Grunneier bør selge svært billige jaktkort til bygdefolket?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ingen	18	6,2	7,4	7,4
	Noen	68	23,3	28,1	35,5
	Halvparten	37	12,7	15,3	50,8
	Mer enn halvparten	73	25,0	30,2	81,0
	Alle	46	15,8	19,0	100,0
	Total	242	82,9	100,0	
Missing	[Ingen svar]	50	17,1		
Total		292	100,0		

Tabell V8.59: Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Folla foss allmenning, vil mene at:

Bygdefolket har rett til fiske og småviltjakt, og trenger ikke jaktkort?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ingen	46	15,8	18,9	18,9
	Noen	84	28,8	34,6	53,5
	Halvparten	37	12,7	15,2	68,7
	Mer enn halvparten	48	16,4	19,8	88,5
	Alle	28	9,6	11,5	100,0
	Total	243	83,2	100,0	
Missing	[Ingen svar]	49	16,8		
Total		292	100,0		

Tabell V8.60: Hvor mange av dem du kjenner som bruker naturen i Folla foss allmenning, vil mene at:

Bygdefolket har rett til storviltjakt i området?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ingen	64	21,9	26,7	26,7
	Noen	107	36,6	44,6	71,3
	Halvparten	25	8,6	10,4	81,7
	Mer enn halvparten	24	8,2	10,0	91,7
	Alle	20	6,8	8,3	100,0
	Total	240	82,2	100,0	
Missing	[Ingen svar]	52	17,8		
Total		292	100,0		

Tabell V8.61: Kjenner du noen som fisker i Holden eller andre vann i Follafoss allmenning, uten å kjøpe fiskekort?

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja, kjenner noen som bruker garn eller oter	88	30,1	33,0
	Ja, kjenner noen som bare bruker fiskestang	29	9,9	10,9
	Nei	68	23,3	25,5
	Vet ikke	82	28,1	30,7
	Total	267	91,4	100,0
Missing	[Ingen svar]	25	8,6	
Total		292	100,0	

Tabell V8.62: Hvor vanlig vil du si at det er (å fiske uten fiskekort)?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Lite vanlig	15	5,1	5,7	5,7
	2	6	2,1	2,3	8,0
	3	7	2,4	2,7	10,6
	4	6	2,1	2,3	12,9
	5	20	6,8	7,6	20,5
	6	3	1,0	1,1	21,7
	7	14	4,8	5,3	27,0
	8	19	6,5	7,2	34,2
	9	16	5,5	6,1	40,3
	10 Svært vanlig	44	15,1	16,7	57,0
	Vet ikke	113	38,7	43,0	100,0
Total	263	90,1	100,0		
Missing	[Ingen svar]	29	9,9		
Total		292	100,0		

Tabell V8.63: Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre dette fisket?

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	17	5,8	6,3
	Nei	104	35,6	38,7
	Vet ikke	148	50,7	55,0
	Total	269	92,1	100,0
Missing	[Ingen svar]	23	7,9	
Total		292	100,0	

Tabell V8.64: Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Kjenner du noen som går på småviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	76	26,0	28,0
	Nei	106	36,3	39,1
	Vet ikke	89	30,5	32,8
	Total	271	92,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	21	7,2	
Total		292	100,0	

Tabell V8.65: Hvor vanlig vil du si at dette er (å jakte uten jaktkort)?

Hvor vanlig vil du si at dette er?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Lite vanlig	31	10,6	11,7	11,7
	2	13	4,5	4,9	16,6
	3	10	3,4	3,8	20,4
	4	11	3,8	4,2	24,5
	5	8	2,7	3,0	27,5
	6	21	7,2	7,9	35,5
	7	5	1,7	1,9	37,4
	8	14	4,8	5,3	42,6
	9	1	,3	,4	43,0
	10 Svært vanlig	17	5,8	6,4	49,4
	Vet ikke	134	45,9	50,6	100,0
Total		265	90,8	100,0	
Missing	[Ingen svar]	27	9,2		
Total		292	100,0		

Tabell V8.66: Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	40	13,7	14,8
	Nei	62	21,2	23,0
	Vet ikke	168	57,5	62,2
	Total	270	92,5	100,0
Missing	[Ingen svar]	22	7,5	
Total		292	100,0	

Tabell V8.67: Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?

Kjenner du noen som går på storviltjakt i Follafoss allmenning uten å kjøpe jaktkort?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	7	2,4	2,7
	Nei	94	32,2	36,9
	Vet ikke	154	52,7	60,4
	Total	255	87,3	100,0
Missing	[Ingen svar]	37	12,7	
Total		292	100,0	

Tabell V8.68: Hvor vanlig vil du si at dette er (å jakte uten jaktkort)?

Hvor vanlig vil du si at dette er?					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Lite vanlig	96	32,9	37,5	37,5
	2	9	3,1	3,5	41,0
	3	6	2,1	2,3	43,4
	4	1	,3	,4	43,8
	5	1	,3	,4	44,1
	6	3	1,0	1,2	45,3
	7	1	,3	,4	45,7
	8	2	,7	,8	46,5
	10 Svært vanlig	3	1,0	1,2	47,7
	Vet ikke	134	45,9	52,3	100,0
Total		256	87,7	100,0	
Missing	[Ingen svar]	36	12,3		
Total		292	100,0		

Tabell V8.69: Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?

Vet du om grunneier noen gang har gjort noe for å forsøke å stoppe/hindre denne jakta?				
		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	Ja	11	3,8	4,1
	Nei	65	22,3	24,0
	Vet ikke	195	66,8	72,0
	Total	271	92,8	100,0
Missing	[Ingen svar]	21	7,2	
Total		292	100,0	

Tabell V8.70: Hvilke rettigheter burde følgende grupper – etter ditt syn – ha til jakt og fiske i Follafoass allmenning? Spørsmålet var stilt som avkryssing (kryss = denne gruppa bør delta) i matrise. Tabellen bringer andelen som har satt kryss, som prosentandelen av alle respondentene (N=292).

	Fiske i fjellvatna	Småviltjakt uten hund	Småviltjakt med hund	Storviltjakt
Grunneier	77 %	58 %	56 %	62 %
Beite- og bruksretthavere i allmenningen	63 %	34 %	25 %	18 %
Hyttefolk i området	77 %	41 %	25 %	11 %
Bygdefolket (innbyggere Malm/Follafoass)	72 %	45 %	33 %	19 %
Slektninger/familie av bygdefolket	46 %	16 %	8 %	5 %
Innbyggere i hele Verran kommune	64 %	33 %	23 %	15 %
Utflyttede verrabygg	48 %	18 %	11 %	5 %
Alle landets innbyggere	41 %	10 %	5 %	3 %

Følgende kommentarer var anført på slutten av papirskjema samt på kommentarfelt til slutt i nettutgaven av spørreundersøkelsen:

- *Alle = folkevalgte politikere*
- *Den siste delen av undersøkelsen velger jeg å ikke svare på.*
- *Det fiskes alt for lite i alle vatn! Småviltjakt med hund bør reguleres.*
- *Svaralternativene er til dels i strid med gjeldende forvaltning og lovverk. Bli derfor vanskelig å svare. "demokratiske prosesser" Hyttebygging reguleres jo av kommunedelplaner og etterfølges av reguleringsplaner som "alle" kan påvirke.*
- *Ved å ta i bruk seter i allmenningen har en virkesrett til oppbygging av seterhus og ved.*
- *Alt avhenger av at grunneier får betalt via salg av kort etc. i Norge blir ofte utenbygds boende utestengt fra ovenstående aktiviteter (siste spm). Anser at dette er svært uheldig.*

Report
Centre for Land Tenure Studies
The Norwegian University of Life Sciences